

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԶԵԿՈՒՅՑ

ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱԶՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԿ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ – 2013

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ.....3

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ3

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....4

ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ6

ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.....10

 I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ10

 II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....12

 III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ16

 IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.....20

 V. ՊՐՈՑԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ և ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....25

 VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ30

 VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ.....34

 VIII. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ Ը.....38

 IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ.....40

 X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ43

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ.....47

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ.....50

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ.....52

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՅՅԵՐԸ53

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Երևանի «Գլաձոր» համալսարան Ուսումնաարտադրական կոոպերատիվը (նախկին ֆիրմային անվանումը «Գլաձոր» կառավարման համալսարան Ուսումնաարտադրական կոոպերատիվ) հիմնվել է 1990 թվականին: Անցած տարիների ընթացքում ուսանողները մասնագիտացել են իրավագիտություն, համաշխարհային տնտեսագիտություն, ֆինանսներ և վարկ, միջազգային հարաբերություններ, հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ, կառավարում, օտար լեզուներ (ֆրանսերեն, անգլերեն, գերմաներեն), թարգմանչական գործ, հայոց լեզու և գրականություն, ինֆորմատիկա և հաշվողական տեխնիկա մասնագիտություններում: 2006 թվականից բակալավրիական կրթությանը զուգահեռ համալսարանում իրականացվում է նաև մագիստրոսական ուսուցում: 2005 թվականին համալսարանում բացվեց ասպիրանտուրա: Անցած ժամանակահատվածում «Գլաձոր»-ի շրջանավարտներից 22-ը պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն:

2006-2007 ուսումնական տարվանից համալսարանում ներդրվել է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և ուսումնառության արդյունքները ակադեմիական կրեդիտներով հաշվառելու համակարգ: 2007 թվականից բուհում գործել է Գրթական բարեփոխումների կենտրոն, որը 2011 թվականից վերափոխվել է Որակի ապահովման կենտրոնի:

Համալսարանում գործում են ուսանողական խորհուրդը, ուսանողական գիտական ընկերությունը, հրատարակվում է «Նոր Գլաձոր» ուսանողական-երիտասարդական թերթը:

Բուհի աշխատանքների կազմակերպման և ղեկավարման բարձրագույն օղակը համալսարանի գիտական խորհուրդն է, որում ընդունված որոշումներով են առաջնորդվում բոլոր ստորաբաժանումները:

Համալսարանում ներդրվել է կրթության շարունակականության ծրագիր և գործընթաց՝ ավագ դպրոց-քոլեջ-բակալավրիատ-մագիստրատուրա-ասպիրանտուրա աստիճանականությամբ:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ՝

Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի ինքնավերլուծության, կրթական և որակի ապահովման գործընթացների իրականացման արտաքին գնահատում կատարվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

- Պրոֆ. Հարություն Մարգարյան, փորձագիտական խմբի ղեկավար
- Ֆարքիս Հենարդ, Ֆրանսիա, փորձագիտական խմբի անդամ
- Դոց. Գուրգեն Հովհաննիսյան, փորձագիտական խմբի անդամ
- Դոց. Սամվել Մխիթարյան, փորձագիտական խմբի անդամ
- Արփինե Մկրտչյան, ուսանող, փորձագիտական խմբի անդամ

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային հավատարմագրման բաժնի աշխատակից Աննա Կարապետյանը:

¹ ՀԱՎԵԼՎԱՄ 1. Փորձագիտական խմբի անդամների ինքնակենսագրականները

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Նախապատրաստական փուլ

Փորձնական Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար Երևանի «Գլաձոր» համալսարանը դիմել է ՈԱԱԿ՝ լրացնելով սահմանված ձևաչափի դիմումը և ներկայացնելով լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակները:

ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը և հաստատության կողմից լրացված ՈԱԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցաշարը:

Դիմում հայտի ընդունման մասին որոշում ընդունելուց հետո ՈԱԱԿ-ի, Կրթական ծրագրերի կենտրոնի և բուհի միջև կնքվել է եռակողմ պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Ժամանակացույցով նախատեսված ժամկետներում հաստատությունը ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անգլերեն լեզուներով ըստ ՈԱԱԿ-ի սահմանած ձևաչափի, ինչպես նաև ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը:

Համալսարանի ինքնավերլուծությունն իրականացրել է հատուկ այդ նպատակով ղեկավարի հրամանով ձևավորված խումբը:

Ինքնավերլուծության վերաբերյալ ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով նշանակված հավատարմագրման գործընթացի համակարգողի դրական կարծիքը ստանալուց հետո՝ քարտուղարությունը այն ուսումնասիրման համար տրամադրել է փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է համալսարանի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով համալսարանի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով համապատասխան ստորաբաժանումները կամ խմբերը:

Նախնական այց

Գործընթացի համակարգողը, վերհանված ուսումնասիրման ենթակա հարցերի և խնդիրների հիման վրա, փորձագիտական խմբի հետ կազմել է այցի ժամանակացույց², որը համաձայնեցվել է հաստատության հետ համակարգողի և խմբի ղեկավարի կողմից իրականացված նախնական այցի ժամանակ: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և այլն: Ներկայացվեց նաև լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա փաստաթղթերի ցանկը:

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Փորձնական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով փորձագիտական գնահատում իրականացնող խմբի այցի ժամանակացույց

Հաստատության ներկայացուցիչները նշեցին նաև, որ փորձագիտական խմբի աշխատանքների համար նախատեսված է անհրաժեշտ սարքավորումներով սենյակ, ինչպես նաև լսարան հանդիպումների իրականացման համար:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական խումբը այցն իրականացրել է դեկտեմբերի 3-ից 7-ը: Փորձագիտական այցի աշխատանքներն ըստ ժամանակացույցի մեկնարկել են ՈԱԱԿ-ում կայացած հանդիպմամբ, որի նպատակն էր միջազգային փորձագետ ֆարրիս Հենարդի հետ քննարկել և համաձայնեցնել գնահատման շրջանակը, այցի շրջանակներում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները:

Այցին մասնակցել է խումբն ամբողջությամբ, ներառյալ համակարգողը, թարգմանիչը, քարտուղար-սղագրողը:

Այցը սկսվել և ավարտվել է ռեկտորի հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված հանդիպումների դասախոս և ուսանող մասնակիցներին փորձագիտական խումբը ընտրել է պատահականության սկզբունքով: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, ռեսուրսների դիտարկում³ է իրականացրել համալսարանի մի շարք ստորաբաժանումներում:

Այցի ավարտին տեղի ունեցած խմբի փակ հանդիպման ժամանակ ամփոփվեցին այցի հիմնական արդյունքները:

Փորձագիտական գնահատումը կատարվել է Հավատարմագրման պետական չափանիշների և չափորոշիչների և ՈԱԱԿ-ի ընթացակարգերի շրջանակներում, որով նախատեսվում է գնահատման եռաստիճան սանդղակ՝ *անբավարար, մասամբ բավարար և բավարար*: Այդ սանդղակով փորձագիտական խումբը նախ գնահատել է համալսարանի գործունեությունն ըստ առանձին չափորոշիչների, ապա նաև ըստ չափանիշների:

Փորձագիտական զեկույց

Այցի ավարտից հետո երկու շաբաթվա ընթացքում փորձագետները ներկայացրեցին իրենց անհատական հաշվետվությունները: Դրանց հիման վրա խմբի ղեկավարը և ՈԱԱԿ-ի համակարգողը պատրաստեցին Փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվեց փորձագետների հետ: Ջեկույցի միայն փաստերի մասը ուղարկվեց համալսարանին՝ դիտողությունների և առարկությունների համար: Հաշվի առնելով համալսարանի ներկայացրած նկատառումները՝ պատրաստվեց Փորձագիտական զեկույցը՝ ներառելով դատողությունները, գնահատումը և խորհրդատվությունը: Վերջնական զեկույցը հաստատվել է փորձագիտական խմբի ղեկավարի և համակարգողի ստորագրություններով:

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Ուսումնասիրված փաստաթղթեր
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Փորձագիտական խմբի այցերը

**ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ**

ՉԱՓԱՆԻՇ I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ. Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի որդեգրած առաքելությունը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին: Բուհի ռազմավարական խնդիրները և նպատակները սահմանելիս փորձ է արվել հաշվի առնել կրթության բովանդակության փոփոխելիությունը, աշխատաշուկայի պահանջները, գլոբալացվող կրթության մարտահրավերները, այս ոլորտի միջազգային նորմերն ու սկզբունքները, սակայն համալսարանի ռազմավարական պլանավորման մեխանիզմների անկատարությունը հնարավորություն չի ընձեռում լիարժեքորեն իրականացնելու շահակիցների կարիքների հիմնավոր բացահայտումը և հաշվառումը, ինչը խանգարում է շեշտադրել համալսարանի առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ նաև մրցակցային առավելությունները:

ՉԱՓԱՆԻՇ II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. Համալսարանում առկա է աստիճանակարգված կառավարման համակարգ, որի գործառնությունները որոշումների կայացման և կենսագործման մակարդակներում միտված են բուհի առաքելության ու նպատակների իրականացմանը: Համալսարանի կազմակերպատիրական կարգավիճակը, փայտերերի կազմը, ինստիտուցիոնալ առանձնահատկությունները և կառավարման որոշակի մարմինների բացակայությունը վկայում են, որ բուհի կառավարման համակարգը պարունակում է նաև որոշումների կայացման գործընթացների կանոնակարգվածության, կոլեգիալության և արդյունավետության ապահովման որոշ ռիսկեր: Վարչարարությունը դեռևս չի իրականացվում պլանավորում – իրականացում – ստուգում/գնահատում/ - բարելավում շրջափուլով՝ հիմնվելով ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման և հաշվառման վրա:

ՉԱՓԱՆԻՇ III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ. Բուհում իրականացվող մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը համահունչ են ՀՀ ՈԱՇ-ին, համալսարանի առաքելությանը, ռազմավարական ծրագրերով նախատեսված նպատակներին և խնդիրներին: Սակայն, առանձին ՄԿԾ-երի նկարագրերը բավականաչափ հստակ չեն արտացոլում դրանց առանձնահատկությունները, ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները՝ անհյաժեշտ ռեսուրսների նկատմամբ քանակական և որակական պահանջների, վերջնարդյունքների ստուգման և գնահատման մեթոդների, անհատական/ինքնուրույն աշխատանքների կազմակերպման, ուսումնամեթոդական նյութերով ուսումնառողների ապահովվածության առումներով: Ուսանողակենտրոն ուսուցման և ուսանողների շարժունակության ապահովման կարևոր նախադրյալ է կրեդիտային համակարգի ներդրումը, թեև իր բովանդակային բոլոր բաղադրիչներով այն դեռևս ամբողջությամբ կայացած չէ: Բենչմարքինգի ոչ լիարժեքությունը և համապատասխան քաղաքականության և ընթացակարգերի բացակայությունը լիարժեք հնարավորություն չեն տալիս ճշգրտել կրթական ծառայությունների շուկայում ձևավորվող միտումները, համալսարանի կողմից առաջարկվող ծրագրերի ուժեղ և թույլ կողմերը, ինչը խոչընդոտ է դրանց համալսարանի համար: Ուստի, համալսարանում իրականացվող ՄԿԾ-երի համադրելիության և այլ բուհերի կողմից ճանաչելիության հնարավորությունները որոշակիորեն սահմանափակ են:

ՉԱՓԱՆԻՇ IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ. Ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության գործընթացների արդյունավետության ամփոփ արտահայտությունն է

դիմորդների և ուսանողների թվաքանակը, որը վերջին տարիներին աստիճանաբար նվազել է: Համալսարանը բակալավրիատի ուսանողների թվաքանակի կրճատումը փորձել է փոխհատուցել հեռակա ուսուցման ու մագիստրոսական ծրագրերի ընդլայնմամբ: Համալսարանը հնարավորություն չունի համակողմանիորեն գնահատելու կրթական, խորհրդատվական, վարչական և այլ ծառայությունների որակի ապահովման մեխանիզմների արդյունավետությունը, քանի որ դեռևս չեն ձևավորվել ներքին և արտաքին շահակիցների հետ հետադարձ կապի կայուն մեխանիզմներ: Իրականացված սոցիոլոգիական հարցումներն ըստ էության մեթոդաբանորեն հստակ հիմնավորված չեն և ավելի շատ ուղղված են տարբեր գործառույթների վերաբերյալ ուսանողների գնահատականների ձեռքբերմանը, քան նրանց իրական կարիքների բացահայտմանը: Գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսումնառողների ներգրավման գործող մեխանիզմները նույնպես սակավ արդյունավետ են:

ՉԱՓԱՆԻՇ V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.

Համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի ընտրության, աշխատանքի ընդունման և ազատման քաղաքականությունը և ընթացակարգերն արտացոլված են համալսարանի կանոնադրությունում, ռազմավարական ծրագրերում և համապատասխան կանոնակարգերում, սակայն հիմնավորված չէ պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրության ու կատարելագործման մեխանիզմների արդիականությունը: Բավականաչափ արդյունավետ չէ պրոֆեսորադասախոսական կազմի կայունությունն ապահովող քաղաքականությունը, քանի որ դասավանդողների մասնագիտական առաջընթացի գործող համակարգը էական բարելավման կարիք ունի, մասնավորապես ֆինանսական միջոցների հատկացման հստակ ընթացակարգերի ամատավորման ուղղությամբ: Համալսարանում ըստ էության չի վերլուծվում նաև վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի գործունեության արդյունավետությունը:

ՉԱՓԱՆԻՇ VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ.

Համալսարանում մշակված է հետազոտությունների ոլորտում գիտական հետաքրքրություններն ու հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն, որի ընդհանուր նպատակը ժամանակակից քաղաքակրթության մարտահրավերների ուսումնասիրությունն է, սակայն վերլուծված չէ ընտրված ռազմավարության արդյունավետությունն ու արդիականությունը: Հետազոտական գործունեությունը կապված է ուսումնական գործընթացի հետ, սակայն չի հստակեցված, թե համալսարանը ինչի է ձգտում հասնել հետազոտության ոլորտում և որքանով հետազոտությունը կարող է գործնական նշանակություն ունենալ ուսուցման որակի բարելավման գործընթացում: Համալսարանում որոշակի միջոցներ ձեռնարկվում են հետազոտական գործունեության խրախուսման ուղղությամբ, սակայն կիրառվող ընթացակարգերը բավականաչափ հստակ չեն:

ՉԱՓԱՆԻՇ VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ.

Համալսարանն ապահովված է իր գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական ռեսուրսներով և համապատասխան ենթակառուցվածքներով, ինչը դիտարկվում է նրա գլխավոր մրցակցային առավելություններից մեկը: Համալսարանի ֆինանսական միջոցները գրեթե ամբողջությամբ ձևավորվում են ուսման վարձերի հաշվին և օգտագործվում ռազմավարական և ընթացիկ խնդիրների լուծման նպատակով: Ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքի որդեգրման պարագայում դժվար է գնահատել առանձին ՄԿԾ-ների նպատակների շարունակականությունն ապահովող քաղաքականության արդյունավետությունը:

Համալսարանը բավականաչափ կարևորում է ուսումնառողների և աշխատակիցների համար առողջ և անվտանգ միջավայր ապահովելու խնդիրը, թեև համակարգված չեն քայլերը իրագեկման և հնարավոր ռիսկերի կանխման ուղղությամբ: Համալսարանում ներդրված չէ էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգ:

ՉԱՓԱՆԻՇ VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ. Համալսարանը ներքին շահակիցներին հաշվետու է Գիտական խորհրդի նիստերում տարբեր ստորաբաժանումների աշխատանքների արդյունքների ներկայացման և քննարկման միջոցով, որոնք պարտադիր կերպով լուսաբանվում են «Նոր Գլածոր» ամսաթերթի համարներում: Համալսարանն իր գործունեության թափանցիկությունը և հասանելիությունը ապահովելու նպատակով փորձում է կիրառել մի շարք մեխանիզմներ, սակայն դեռևս չունի արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման անհրաժեշտ հիմքեր և գործիքներ, հասարակությանը հաշվետու լինելու պաշտոնապես հաստատված քաղաքականություն և ընթացակարգեր, ինչն անուղղակիորեն հանգեցրել է հետադարձ կապի ոչ արդյունավետ պրակտիկայի ձևավորման: Հստակեցված չեն նաև հասարակությանը գիտելիքի (արժեքների) փոխանցման մեխանիզմները:

ՉԱՓԱՆԻՇ IX. ԱՐՏԱՔԻՆԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ. Համալսարանը կարևորում է արտաքին կապերի և միջազգայնացման կանոնակարգված գործընթացների արմատավորումը և փորձում է այդ ուղղությամբ որոշակի ծրագրեր իրականացնել, սակայն նախատեսված քայլերը հիմնականում կրում են հայեցակարգային բնույթ, ամրագրված չեն համապատասխան աշխատանքային ծրագրերով, իսկ նյութական և ֆինանսական ռեսուրսները դեռևս անբավարար են ուսումնառողների և դասավանդողների միջազգային շարժունության պատշաճ մակարդակ ապահովելու համար: Որևէ կրթօջախի օրինակով չի կատարվել արտաքին կապերի ու միջազգայնացման քաղաքականության և ընթացակարգերի առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծություն:

ՉԱՓԱՆԻՇ X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ. Համալսարանը փորձում է ձևավորել որակի ներքին ապահովման ամբողջական և արդյունավետ համակարգ, որի խնդիրն է նաև պարբերաբար վերանայել և բարելավել գործող մեխանիզմներն ու գործիքները: Այդ ուղղությամբ ձեռնարկվել են դրական զարգացումներ ապահովող որոշակի քայլեր՝ Որակի ու Կարիերայի կենտրոնների ստեղծում, ինստիտուցիոնալ փորձնական հավատարմագրման գործընթաց և համակարգի կայացմանը միտված դրամաշնորհային ծրագիր: Սակայն բուհում որակի ապահովման գործընթացներն առայժմ անբողջապես համակարգված չեն, մշակված չէ համապատասխան ձեռնարկ-ուղեցույց, դեռևս չկան որակի ապահովման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների արդյունավետ ներգրավման ընթացակարգեր և համակարգված գործընթաց, չի իրականացվել նաև որակի ապահովման գործընթացների, քաղաքականության և ընթացակարգերի բենչմարքինգ: Համալսարանում պլանավորվում է ռեսուրսների բաշխման քաղաքականության հիմքում դնել որակի ապահովման արտաքին և ներքին մարտահրավերները, թեև ներկա ֆինանսական մուտքերի պայմաններում այդպիսի մոտեցումը դժվար իրագործելի է:

ՉԱՓԱՆԻՇ I. Առաքելությունը և նպատակները.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ II. Կառավարումն ու վարչարարությունը.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ III. Մասնագիտության կրթական ծրագրերը.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ IV. Ուսանողները.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ V. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը. *մասամբ բավարար*

ՉԱՓԱՆԻՇ VI. Հետազոտությունը և զարգացումը.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ VII. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ.

մասամբ բավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ VIII. Հասարակական պատասխանատվությունը.

անբավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ IX. Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը.

անբավարար

ՉԱՓԱՆԻՇ X. Որակի ներքին ապահովման համակարգը.

մասամբ բավարար

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ՝

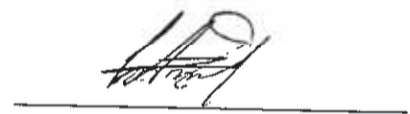
մասամբ բավարար

Փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը հայտարարում են, որ այս զեկույցը կազմված է խմբի անդամների հաշվետվությունների հիման վրա: Խումբը ուսումնասիրել է զեկույցը և համաձայն է նրանում բերված գնահատականների հետ: Խմբի անդամները հավաստում են, որ գնահատումն իրականացվել է փորձագետների անկախության սկզբունքի պահանջների համաձայն:

15.04.2013թ.

պրոֆ. Հարություն Մարգարյան

Աննա Կարապետյան

ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՅԻՆՈՒԱԼ
ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

1. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

1.1. Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի (ԵԳՀ)՝ որպես ուսումնաարտադրական կոոպերատիվի, գործունեության հիմնական տեսակն ուսումնական է: Համալսարանն ունի որոշակի նպատակներ ու խնդիրներ արտացոլող առաքելություն, որը ձևակերպված է նրա կանոնադրության մեջ, ինչպես նաև 2006-2012թթ. և 2012-2017թթ. ռազմավարական ծրագրերում: Համալսարանի հիմնական առաքելությունը մասնագիտական խոր պատրաստվածություն ունեցող, համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, ազգային պետականության ոգով, համամարդկային արժեքներով առաջնորդվող անհատի և հանրապետության օրինակելի քաղաքացու ձևավորումն է, ինչպես նաև գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացումը:

Համալսարանի առաքելությունն ու նպատակները սահմանելիս փորձ է արվել հաշվի առնել կրթության բովանդակության փոփոխելիությունը, աշխատաշուկայի պահանջները, գլոբալացվող կրթության մարտահրավերները, այս ոլորտի միջազգային նորմերն ու սկզբունքները, սակայն չեն ներկայացվել բուհին ներհատուկ բնութագրիչները դասավանդման և ուսումնառության տարբերակված մոտեցումների, կրթական ծրագրերում հետազոտությունների ներդրման, կրթական ծրագրերի պրակտիկ ուղղվածության և այլ ուղղություններով:

Այսպիսով, համալսարանի առաքելությունը, նպատակները և խնդիրներն առավելապես ներկայացված են ընդհանուր դրույթներով և չեն շեշտադրում համալսարանի առանձնահատկությունները և յուրահատկությունները:

1.2. Համալսարանը ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման համար կիրառում է տարբեր մեխանիզմներ ու գործիքներ: Ներքին շահակիցների կարիքները ներկայացվում են հիմնականում ամբիոնների վարիչների միջոցով՝ ամբիոնների ու գիտխորհրդի նիստերի ժամանակ: Ուսանողների կարիքների բացահայտման գործում ակտիվ գործունեություն է իրականացնում նաև Ուսանողական խորհուրդը՝ Գիտական խորհրդի նիստերին մասնակցությամբ՝ ձայնի իրավունքով:

Համալսարանի համար արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման հիմք են հանդիսացել ուսումնական պրակտիկայի արդյունքում ուսանողներին տրված բնութագրերը, պրակտիկայի ղեկավարի գնահատականը, ավարտական քննությունների արդյունքների վերաբերյալ քննական հանձնաժողովների և ախազահների հաշվետվությունները:

Համալսարանում ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների բացահայտման կարևոր գործիք է դիտարկվում լայնածավալ սոցիոլոգիական հետազոտությունը, որն

առայժմ անցկացվել է միայն 2012թ. և առավելապես միտված է եղել բուհի գործունեության տարբեր ոլորտների վերաբերյալ նրանց գնահատականի ստացմանը:

Համալսարանը հետադարձ կապերի ամրապնդման ու խթանման նպատակով պլանավորում է կատարելագործել շահակիցների կարիքների բացահայտման մեխանիզմներն ու գործիքները հիմնականում Ռրակի ապահովման և Կարիերայի նորաբաց կենտրոնների միջոցով:

1.3. Համալսարանում գործունեության արդյունքների գնահատմանն ու բարելավմանը միտված հիմնական գործընթացներն են՝ Գիտական խորհրդում ամբիոնի վարիչների և այլ ստորաբաժանումների ղեկավարների՝ կատարված աշխատանքների վերաբերյալ տարեկան և ընթացիկ զեկույցները, տարատեսակ սոցիոլոգիական հարցումները, տարբեր շահակիցների հետ ոչ պարբերական քննարկումները: Համալսարանի առաքելության ու ռազմավարական ծրագրի նպատակների իրականացման գնահատման համար պաշտոնապես ընդունված ու մշտապես գործող մեխանիզմներ և ընթացակարգեր չեն սահմանված:

Ըստ ինքնագնահատականի՝ համալսարանի 2006-2012թթ. ռազմավարական ծրագիրն ապահովել է առաքելության ու նպատակների իրականացումը, այն է՝ անձի մտավոր, հոգևոր և բարոյական զարգացման պահանջմունքների բավարարումը: Սակայն ոչ բոլոր դեպքերում է հաջողվել հասնել ռազմավարական ծրագրով նախատեսված առավել կոնկրետ խնդիրների լուծմանը: Օրինակ, 2006-2012թթ. ռազմավարական ծրագիրը պրոֆեսորադասախոսական կազմը վերապատրաստելու խնդիր էր դրել, ինչն ըստ էության չի հաջողվել իրականացնել /2012թ. սոցիարցման համաձայն դասախոսների 78 տոկոսը վերջին տարիներին չի վերապատրաստվել /:

Համալսարանն իր նպատակների ու խնդիրների իրականացման միջոց է դիտարկում ուսումնական պլանների համապետական (Հայոց պատմություն) կամ ընդհանուր կրթական (Փիլիսոփայություն) բաղադրիչներով նախատեսված առարկաների դասավանդման շարունակումը, ինչն, իհարկե, վերաբերում է բոլոր բուհերին:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Համալսարանի որդեգրած առաքելության կենսագործման գործընթացներում առկա է որոշակի թերհամակարգում, քանի որ համապատասխան հիմքերով կամ պրակտիկ գործելակերպով անհրաժեշտ չափով կոորդինացված չեն 1) ոչ-պետական բուհի՝ որպես ուսումնաարտադրական կոոպերատիվի, և 2) համալսարանի՝ որպես գիտակրթական հաստատության, նպատակային գործառնությունները: ԵԳԸ-ի կառավարման համակարգը խնդիր չի դնում հստակորեն սահմանագատել գործարար նպատակները կրթական նպատակներից կամ դասակարգել դրանք:

Համալսարանի ռազմավարական պլանավորման հիմնական գործիքների ընդհանրական բնույթը, ինչպես նաև դրանց մշակման, հաստատման, կիրառման և վերանայման մեխանիզմների անկատարությունը հնարավորություն չեն ընձեռում լիարժեքորեն իրականացնելու շահակիցների կարիքների հիմնավոր բացահայտումը և հաշվառումը, ինչն էլ իր հերթին խանգարում է շեշտադրել համալսարանի առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ նաև մրցակցային առավելությունները:

Չնայած բուհը կիրառել է որոշ մեխանիզմներ ու գործիքներ շահակիցների կարիքների ու պահանջմունքների վերհանման նպատակով, սակայն դրանք չեն ապահովել բարձր արդյունավետություն, երբեմն էլ կրել են ինքնանպատակ բնույթ: Օրինակ, բուհում առաջադիմության ընթացիկ պատկերը ներկայացվել է ոչ թե քննաշրջանում փաստացի

գրանցված ցուցանիշների հիման վրա, այլ նվազ հուսալի եղանակով՝ ըստ ուսանողների շրջանում 2012թ. անցկացված սոցիոլոգիական հետազոտության արդյունքների: Նախաավարտական պրակտիկայի արդյունքում ուսանողներին տրված բնութագրերն ու պրակտիկայի ղեկավարի գնահատականները նույնպես բավականաչափ արժանահավատ չեն, քանզի պրակտիկայի օրագրերից շատերը նույնիսկ հավուր պատշաճի լրացված չեին: Շահակիցների անբավարար ներգրավումը խոչընդոտում է ԵԳՀ-ին արդյունավետ փոխկապակցել ակադեմիական կրթությունն ու պրակտիկ փորձը, ինչի մասին վկայում է նաև քննական հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվությունների բովանդակությունը:

Համալսարանի ներքին և արտաքին շահակիցների շրջանում իրականացված հետազոտության արդյունքները բավականաչափ միտված չեն որակի ապահովմանը, քանի որ բացակայում են սոցիարցման մեթոդաբանությունը, հիպոթեզը, անցկացման կանոնակարգը, քանակական և որակական առանձին ցուցանիշներ: Ըստ էության շահակիցների (մասնավորապես՝ արտաքին) կարիքների ու պահանջմունքների վերհանման հստակ քաղաքականություն և արդյունավետ ընթացակարգեր դեռևս չեն մշակվել, իսկ կիրառված մեթոդներն ու մոտեցումները համակարգային բնույթ չունեն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 1-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Հնարավորինս կոնկրետացնել բուհի առաքելությունը, ռազմավարական նպատակներն ու խնդիրները՝ ակտիվացնելով համալսարանի Որակի ապահովման և Կարիերայի կենտրոնների գործունեությունը ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների լիարժեք բացահայտման ուղղությամբ:

- գնահատման և հետադարձ կապի ապահովման նպատակով անցկացվող սոցիարցումները բուհում դարձնել պարբերաբար, ունենալ դրանց կիրարկման ընթացակարգեր; մշակել կարծիքների, առաջարկությունների հավաքագրման այլ եղանակներ և գործիքներ:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառնումն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի նորմերը:

ԱՐԳՅՈՒՆՔՆԵՐ.

2.1. Համալսարանի կառավարումն իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությանը և համալսարանի կանոնադրությանը համապատասխան: Համալսարանի կազմակերպաիրավական կառուցվածքի և կառավարման համակարգի առանձնահատկություններից է այն, որ բուհն ունի ուսումնաարտադրական կոոպերատիվի կազմակերպաիրավական կարգավիճակ և նրա կառավարման բարձրագույն մարմինը կոոպերատիվի անդամների ընդհանուր ժողովն է, որն ունի կառավարման և գործունեության

կարևորագույն հարցերի վերջնական լուծման իրավունք՝ իրավասու լինելով փաստորեն իրականացնել նաև համալսարանում բացակայող կառավարման խորհրդի ֆունկցիաները:

Համալսարանի կառավարման հիմնական կոլեգիալ մարմինը Գիտական խորհուրդն է, որը հաստատում է համալսարանի ռազմավարական ծրագրերը, համալսարանի ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, կանոնակարգերը, ընթացակարգերը, ուսումնական պլանները, քննարկում է ամբիոնի վարիչների, համալսարանի տարբեր ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունները կատարված աշխատանքների վերաբերյալ: Գիտական խորհրդի կազմում ընդգրկված են բուհի ներքին շահակիցները: Գիտական խորհրդի նիստերի միջև ընկած ժամանակահատվածում համալսարանի ընթացիկ գործունեությունը ղեկավարող մարմինը ռեկտորատն է:

Համալսարանում բացակայում են ղեկանատները, միջազգային և հանրային կապերի ու համագործակցության ստորաբաժանումները, գիտության բաժինը և գիտության գծով պրոռեկտորի հաստիքները, որոնց գործառույթները փորձ է արվել տրոհել առկա կառավարման մարմինների միջև:

Բուհի կառավարման համար մշակված կանոնակարգերն, ընդհանուր առմամբ, բխում են հաստատության առաքելությունից, սակայն դրանց ավելի բնորոշ են ընդհանուր ձևակերպումները՝ նշանակման, այլ ոչ թե ընտրման քաղաքականությունը /բացի ՈւՆ նախագահից, մյուս բոլոր ստորաբաժանումների ղեկավարներին նշանակում է ռեկտորը, որոնք էլ ի պաշտոնե դառնում են ԳՆ անդամներ/:

Արդեն ձևավորվել և սկսել են գործել Որակի ապահովման և Կարիերայի կենտրոնները: Նախատեսվում է ձևավորել միջազգային համագործակցությամբ զբաղվող առանձին ստորաբաժանում, ինչն արտացոլված է նաև համալսարանի նոր ռազմավարական ծրագրում: Փորձագիտական այցի ընթացքում համալսարանի ռեկտորը հավաստեց, որ պատրաստվում է փոխել համալսարանի կազմակերպաիրավական կարգավիճակը՝ այն վերակազմավորելով սահմանափակ պատասխանատվությամբ կամ բաժնետիրական ընկերության:

2.2. Համալսարանում դասախոսներին և ուսանողներին իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը մասնակցության ձևեր են դիտարկվում ամբիոնների, գիտխորհրդի և ուսխորհրդի նիստերում նրանց կողմից բարձրացվող հարցերի քննարկումները, նրանց առաջարկություններին և բողոքներին արձագանքման ձևավորված գործելակերպը: Համալսարանում բացակայում են որոշումներ կայացնելու գործընթացներում ուսումնառողների և դասավանդողների ներգրավվածությունը երաշխավորող պաշտոնապետ ընդունված քաղաքականություն և մշտապես կիրառվող ընթացակարգերը:

2.3. Համալսարանում առկա է իր առաքելության ու նպատակների իրագործմանն ուղղված գործունեության պլանավորման որոշակի պրակտիկա, որի հիմքում ընկած են զարգացման ռազմավարական ծրագիրը և վերջինիս իրականացման միջոցառումների ծրագիրը: Սակայն այդ գործընթացում առկա են որոշակի թերություններ, որոնցից կարելի է առանձնացնել մասնավորապես հետևյալը.

- ուսումնասիրված պլանները հաճախ չեն սահմանում ստուգելի ու չափելի արդյունքներ, իրականացման հստակ ժամկետներ և քայլեր, մշտադիտարկման և գնահատման մեխանիզմներ և պատասխանատուներ,
- պլանավորման գործընթացը հիմնականում սահմանափակվում է իրականացվելիք միջոցառումների ընդհանուր ներկայացմամբ և չի ընդգրկում անհրաժեշտ

ֆինանսական, կադրային և նյութական ռեսուրսների գնահատման, ապահովման և արդյունավետ օգտագործման խնդիրները,

- ֆինանսական շոշափելի ներդրումներ պահանջող աշխատանքներից և միջոցառումներից շատերն ամրագրված չեն համապատասխան պլաններում և իրականացվում են ըստ միջոցների առկայության,
- պլանավորման և հաշվետվողականության ապահովման հիմնական ինստիտուցիոնալ օղակ հանդիսացող Գիտխորհրդի գործառույթների և իրավասությունների շրջանակներում ներառված չեն ֆինանսական պլանավորման, բաշխման և վերահսկման խնդիրները:

2.4. Բուհի գործունեության վրա արտաքին և ներքին գործոնների ուսումնասիրման և պատակով համալսարանի քաղաքականությունը, կիրառվող մեխանիզմներն ու գործիքները դեռևս գտնվում են մշակման, պլանավորման փուլում: Բուհը ձեռնամուխ է եղել իր գործունեության վրա ազդող գործոնների բացահայտման և գնահատման աշխատանքների իրականացմանը Որակի ապահովման և Գարիերայի կենտրոնների գործունեության միջոցով, սակայն հստակեցված չեն կիրառվելիք ընթացակարգերը:

2.5. Համալսարանը կարևորում է վարչարարության իրականացումը պլանավորում – իրականացում – ստուգում/գնահատում/ - բարելավում շրջափուլով, սակայն դեռևս բացակայում են որակի ապահովման հստակ մեխանիզմները և ընթացակարգերը: Մշակված չէ նաև միջոցառումների պլան որակի կառավարման սկզբունքով վարչարարության բարելավման համար: Հստակ կանոնակարգված չէ համալսարանի առանձին ստորաբաժանումների մասնակցությունը որակի կառավարման համակարգում, դրանց համագործակցությունը Որակի ապահովման կենտրոնի հետ:

2.6. Մասնագիտության կրթական ծրագրերի և ուսումնական գործընթացների գնահատման հիմնական մարմինը համալսարանի Գիտական խորհուրդն է, որը նաև քննարկում և հաստատում է համալսարանի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը: ՄԿԾ-ների գնահատման միջոցներ են համարվում նաև պետական ավարտական քննությունների նախագահների հաշվետվությունները, պրակտիկա կազմակերպող հիմնարկների կողմից ուսանողներին տրված բնութագրերը: Բուհում ցածր է մասնագիտության կրթական ծրագրերի գնահատման և վերանայման գործընթացում արտաքին շահակիցների ներգրավվածության մակարդակը, դեռևս թույլ են նրանց հետ հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմները:

Մասնագիտությունների կրթական և առարկայական ծրագրերի վերանայման պարբերականությունը որոշվում է ըստ դասախոսների շրջանում անցկացվող հարցումների արդյունքների, որոնք վկայում են այն մասին, որ խրախուսվում է առավել հաճախակի վերանայումը՝ որպես արդյունավետության ցուցիչ: Ամբիոններում սահմանված չեն առարկայական ծրագրերի վերանայման, նոր ծրագրերի հաստատման ընթացակարգեր:

2.7. Համալսարանում գործող կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին թարմացված, օբյեկտիվ և անկողմնակալ քանակական և որակական տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և հրապարակումները գնահատող մեխանիզմները դեռևս ամբողջական և համակարգված չեն: Բուհի ներքին շահակիցների շրջանում անցկացված մեկանգամյա սոցիոլոգիական հարցման արդյունքներով դժվար է լիարժեք պատկերացում կազմել գործող մեխանիզմների արդյունավետության աստիճանի վերաբերյալ:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Համալսարանում առկա է կանոնակարգված որոշումների կայացման ունակ կառավարման համակարգ, սակայն համալսարանի կազմակերպչի րավական կարգավիճակը, փայտերերի կազմը, կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները և կառավարման որոշակի մարմինների բացակայությունը վկայում են, որ բուհի կառավարման համակարգը պարունակում է նաև որոշումների կայացման գործընթացների կանոնակարգվածության, կոլեգիալության և արդյունավետության ապահովման որոշ ռիսկեր:

Կառավարման գործող համակարգը հնարավորություն չի ընձեռում առավել արդյունավետորեն օգտագործել կրթական և այլ նպատակների համար անհրաժեշտ մարդկային, կուրսական և ֆինանսական ռեսուրսները. Գիտիտրիբրդի որոշ գործառույթներ անիրատեսական են, օրինակ՝ մասնագիտական կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման իրականացումը:

Համալսարանի առաքելության ու նպատակների իրագործմանն ուղղված կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և արդյունավետության գնահատման փաստացի գործող քաղաքականությունը, ընթացակարգերը բավականաչափ հստակ չեն և լրամշակման կարիք ունեն: Մշակված չեն արդյունավետ մեխանիզմներ, որոնցով դասավանդողներն ու ուսումնառողները կարող են մասնակցություն ունենալ իրենց մասնագիտական առաջխաղացմանը, գործունեության միջազգայնացմանը կամ գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացմանն առնչվող որոշումների կայացմանը:

Համալսարանը փորձում է պարբերաբար ուսումնասիրել այն գործոնները, որոնք ազդում են իր գործունեության վրա, սակայն այդ գործոնները դիտարկվում են ոչ կոնկրետ դրսևորումներով, հիմնականում արտաքին ազդեցությունների կտրվածքով և առանց դինամիկ վերլուծության, ինչը բուհի կրթական և այլ ծառայությունների համապատասխանության, որակի և կայունության, ինքնաբավության ապահովման լուրջ ռիսկեր է պարունակում /որպես ապացույց կարելի է դիտարկել նաև բուհերի ընդունելության միասնական համակարգի ներդրումից հետո համալսարանի դիմորդների ու ուսանողների թվաքանակի զգալի նվազումը/:

Համալսարանում մասնագիտության կրթական ծրագրերի գնահատման քաղաքականությունը դեռևս կատարելագործման կարիք ունի, մասնավորապես զգացվում է այդ գործընթացում գործատուների, ուսանողների նախաավարտական պրակտիկան կազմակերպող հիմնարկների ղեկավարներին, որակավորման քննական հանձնաժողովի նախագահներին, շրջանավարտներին, ուսումնառողներին ավելի լայնորեն ներգրավելու անհրաժեշտություն:

ՄԿԾ-երի մշտադիտարկման արդյունքում վերհանված տվյալները կարող էին վստահելի տեղեկատվություն հանդիսանալ նաև առարկայական ծրագրերի բարելավման համար: Սակայն, համապատասխան գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ թերի տեղեկատվությունը դրանց գնահատման համար հիմք հանդիսանալ չի կարող, քանզի բացակայում են վերլուծական և քննադատական մոտեցումները:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳԶ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 2-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Վերակազմավորել համալսարանը սահմանափակ պատասխանատվությամբ կամ բաժնետիրական ընկերության՝ ենթադրելով, որ որպես առավել հեռանկարային տարբերակ բաց բաժնետիրական ընկերությունը կապահովի նոր բաժնետերերի ու լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավումը;
- ընդգրկել նաև արտաքին շահակիցներ համալսարանի կառավարման համակարգում;
- հնարավորինս փոքրացնել ներքին համատեղությունները;
- ստեղծել ֆինանսների տնօրինման ընթացակարգ և դրա հաշվետվողականության մեխանիզմներ;
- մեծացնել որոշումների կայացման գործընթացի թափանցիկությունը, մշակել հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր, որոնցով ուսանողները և դասավանդողները կարող են առավել արդյունավետորեն ներգրավվել որոշումների կայացման գործընթացին;
- մշակել սոցիարցումների անցկացման հստակ ժամանակացույց:
- բուհի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության մեջ ընդգրել բոլոր շահակիցներին և ստորաբաժանումներին՝ մշակելով բոլոր գործոնների վերհանման, ուսումնասիրության, գնահատման և հաշվառման հստակ ընթացակարգեր:
- հետազոտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարներ դարձնել արտաքին շահակիցներին, թեմատիկայի մշակմանը մասնակից դարձնել նրանց:
- ՄԿԾ-երի, ուսումնական պլանների, առարկայական ծրագրերի մշակման, քննարկման, հաստատման, գնահատման և վերանայման գործընթացների արդյունավետության բարձրացման համար Գիտական խորհրդին կից ստեղծել ուսումնամեթոդական խորհուրդ:
- մշակել բուհի հրապարակումների օբյեկտիվությունը գնահատող մեխանիզմներ:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-երը համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

3.1. Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը ամբողջության մեջ համահունչ են ՀՀ ՈԱՇ-ին, պետական կրթական չափորոշիչներին, համալսարանի առաքելությանը, ռազմավարական ծրագրերով նախատեսված նպատակներին և բխում են առաջադրված խնդիրների լուծման անհրաժեշտությունից, սակայն ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքներով սահմանվող մասնագիտական կարողությունները բավականաչափ հստակեցված չեն առանձին մասնագիտությունների համար:

Բակալավրիատի կրթական ծրագրերում դասընթացներն ընդգրկված են ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և մասնագիտացման կրթաբլոկներում: Մասնագիտացման դասընթացների կրթաբլոկի դերը կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման և գնահատման գործում ըստ էության աննշան է, քանի որ ընտրովի և ֆակուլտատիվ դասընթացներ չեն անցկացվում բոլոր ՄԿԾ-երի գծով: Ուսումնառության արդյունքների ամփոփիչ ստուգումը և գնահատումը կատարվում է միայն պետական ավարտական քննությունների միջոցով, քանի որ ոչ մի մասնագիտության գծով ավարտական աշխատանք նախատեսված չէ:

3.2. Համալսարանում ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության և դրանց արդյունավետության գնահատման հարցերը, թեև հստակ չեն կանոնակարգված, հիմնականում քննարկվում են ամբիոնի նիստերում, որոնց հրավիրվում են մասնակցելու նաև ուսանողներ: Ֆակուլտետներում ուսուցանվող դասընթացների ծրագրերը վերանայելու, դրանց կառուցվածքը միանման դարձնելու և կրեդիտային համակարգի պահանջներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ համալսարանում կատարվել և կատարվում են աշխատանքներ, որոնց ընթացքը և արդյունքներն արտացոլված են ամբիոնի նիստերի արձանագրություններում, դասընթացների նորացված ծրագրերում:

Համալսարանում ուսանողակենտրոն ուսուցմանն անցման կարևոր նախադրյալ է կրեդիտային համակարգի ներդրումը, թեև իր բովանդակային բաղադրիչներով այն դեռևս ամբողջությամբ կայացած չէ: Խնդիրն այն է, որ կրեդիտի արժեքը սահմանվում է ըստ տվյալ ՄԿԾ-ում առարկայի «կարևորության», մինչդեռ միևնույն առարկայի գծով տարբեր մասնագիտությունների ուսանողների համար նախատեսված ծանրաբեռնվածությունը նույնն է:

3.3. Համալսարանում ուսանողների գնահատման գործընթացները կանոնակարգված են: Ուսումնառության արդյունքների ստուգումը և գնահատումը կատարվում է քննությունների անցկացման բանավոր և գրավոր եղանակներով՝ կապված տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունների, ուղղվածության, դասախոսի կողմից գնահատման կոնկրետ ձևի ընտրության հետ: Քննությունների մեծագույն մասն անցկացվում է բանավոր, ընդ որում բացակայում են այս կամ այն քննաձևի նպատակահարմարությունը որոշելու մեթոդաբանական հիմնավորումները:

Գնահատման արդարության ապահովման տեսանկյունից համալսարանում կարևորվում է ակադեմիական ազնվության ապահովումը և գրագողության դեմ պայքարը, սակայն ակադեմիական ազնվության ապահովման և գրագողության դեմ պայքարի միասնական և արդյունավետ քաղաքականություն, ընթացակարգեր և մեխանիզմներ դեռևս մշակված և ներդրված չեն:

3.4. Համալսարանն այլ հաստատությունների կրթական ծրագրերի հետ համահունչություն ստեղծելու որոշակի քայլեր ձեռնարկում է, սակայն այդ նպատակով չի իրականացվում հատուկ քաղաքականություն: Համալսարանում դասավանդողների մեծ մասը միաժամանակ աշխատում է նաև հանրապետության այլ բուհերում և այդ տեսակետից, բնականաբար, առկա է ծրագրերի որոշակի համադրելիություն: Համալսարանում ՄԿԾ-երի՝ նմանատիպ այլ ճանաչված ՄԿԾ-երի հետ բովանդակային համեմատական վերլուծության մշակույթը դեռևս ձևավորման փուլում է:

ՄԿԾ-երի համադրելիության և ուսումնառողների շարժունության ապահովման որոշակի վկայություն է մագիստրատուրայում այլ (պետական և ոչ պետական) բուհերի բակալավր- շրջանավարտների առկայությունը, ինչն իրոք կարելի է համարել համալսարանի համապատասխան մագիստրոսական ծրագրերի ճանաչման որոշակի փաստարկ:

Համալսարանն այլ ուսումնական հաստատությունների հետ չունի ուսանողների և դասավանդողների փոխանակումն ու շարժունությունն ապահովող գործող համաձայնագրեր, մշակված չեն ուսումնառողների և դասավանդողների շարժունության ապահովման համալիր ընթացակարգեր:

3.5. Համալսարանում ուսուցման եռաստիճան կրեդիտային համակարգին անցման կապակցությամբ վերանայվել և որոշակիորեն բարելավվել են բոլոր ՄԿԾ-ները և առանձին դասընթացների ծրագրերը: Սակայն ծրագրերի վերանայման քաղաքականությունը դեռևս թույլ է հիմնված ներքին և հատկապես՝ արտաքին շահակիցների կարիքների ուսումնասիրության վրա: Մասնավորապես, ուսանողները ներգրավված չեն ուսումնական պլանների վերանայման գործընթացում, թեև նրանց հնարավորություն է տրված արտահայտելու իրենց դիրքորոշումը գիտիտրիդի նիստերին:

Համալսարանի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկումը շարունակական գործընթաց է, որի արդյունքներն ամփոփվում են գիտիտրիդի նիստում ուսումնական տարվա ավարտին՝ ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն ստանալու նպատակով:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Համալսարանում իրականացվող առանձին ՄԿԾ-երի նկարագրերը բավականաչափ հստակ չեն արտացոլում դրանց առանձնահատկությունները, մասնավորապես՝ անհրաժեշտ ռեսուրսների նկատմամբ քանակական և որակական պահանջների, վերջնարդյունքների ստուգման և գնահատման մեթոդների ու ընթացակարգի, անհատական/ինքնուրույն աշխատանքների կազմակերպման, ուսումնամեթոդական նյութերով ուսումնառողների ապահովվածության առումներով:

Չնայած համալսարանում չկան ՄԿԾ-երի մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման և բարելավման պաշտոնապես որդեգրված հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր, սակայն իրականացվող գործընթացները կարող են հիմք հանդիսանալ այդ ոլորտում հետագա բարեփոխումների համար:

Համալսարանը փորձում է որդեգրել խրախուսելի գործելակերպ՝ սերտացնել հետադարձ կապն ուսանողների և շրջանավարտների հետ դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների արդյունավետության հարցերը քննարկելիս, շարունակել պարբերաբար վերանայել գնահատման համակարգը, ուսումնառության ակնկալվող արդյունքները, սակայն դեռևս հստակեցված չեն այն մեխանիզմները, որոնք թույլ կտան իրագործել դրանք: Շահակիցների հետ հետադարձ կապի մեխանիզմների անկատարությունը սահմանափակում է պահանջվող կարողությունների ձևավորումը և կարող է խոչընդոտել իրականացվող կրթական ծրագրերի արդյունավետության բարձացմանը:

Մասնավորապես՝ բակալավրիատի կրթական աստիճանում ավարտական աշխատանքների բացակայությունը բոլոր մասնագիտությունների գծով չի ապահովում բավականաչափ բարձր արդյունավետություն, քանի որ չի նպաստում ուսանողների հետազոտական կարողությունների ու հմտությունների լիարժեք զարգացմանը: Հատկապես կրթական մի քանի աստիճան ունեցող բուհում ավարտական աշխատանքը և դրա

գնահատականը սովորաբար չափանիշ է ընդունվում նաև կրթական հաջորդ աստիճան անցնելու համար: Հիմնավորված չէ նաև համալսարանի կողմից համատարած բոլոր առարկաների գծով բանավոր քննաձևը որպես ձևավորված գիտելիքների ու կարողությունների գնահատման ամենից արդյունավետ եղանակ համարելը: Այդ դեպքում մեծ է ռիսկայնությունը, իսկ բողոքարկման հնարավորությունը նվազագույնի է հասնում: Ուսանողների գնահատման և ակադեմիական ազնվության ապահովման փաստացի գործող քաղաքականության և համակարգի թերությունները լուրջ մարտահրավեր և լուծում պահանջող առաջնահերթ խնդիր են համալսարանի որակի ապահովման ներքին համակարգում:

Համալսարանի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը որոշակի հիմքեր ապահովում են մի ծրագրից մյուսը ուսանողների տեղաշարժի համար: Փաստորեն ուսանողների ներքին շարժունության համար ստեղծված են որոշակի նախադրյալներ, իսկ արտաքին շարժունության ապահովման ընդհանուր նախադրյալ է կրեդիտային համակարգին անցումը: Միաժամանակ, համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգի առանձնահատուկ կիրառությունները կարող են սուբյեկտիվ մեկնաբանությունների հնարավորություն տալ և խոչընդոտ հանդիսանալ նույնիսկ ներքին շարժունության ապահովման համար, քանի որ ըստ ներդրված համակարգի՝ նույն ծանրաբեռնվածությամբ նույն դասընթացին կարող են վերագրվել տարբեր կրեդիտներ տարբեր ՄԿԾ-երում, ինչն ինքնին անհամատեղելի է կրեդիտների կուտակման և փոխանցման սկզբունքի հետ:

Բենչմարքինգի ոչ լիարժեքությունը և համապատասխան քաղաքականության և ընթացակարգերի բացակայությունը համալսարանին լիարժեք հնարավորություն չեն տալիս ճշգրտել կրթական ծառայությունների շուկայում ձևավորվող միտումները, իր կողմից առաջարկվող ծրագրերի առանձնահատկությունները, ուժեղ և թույլ կողմերը, անհրաժեշտ շտկումները և այլն, ինչը խոչընդոտ է առաջարկվող կրթական ծրագրերի համալսարան /թյունինգի/ համար:

Վերոնշյալ հանգամանքներն զգալիորեն սահմանափակում են համալսարանում իրականացվող ՄԿԾ-երի համադրելիության և ճանաչելիության հնարավորություններն այլ բուհերի կողմից՝ նվազեցնելով դրանց գրավչությունը:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 3-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

- Համալսարանում կրեդիտային համակարգի ներդնման գործընթացը հասցնել ավարտին
- Ուսանողների հետազոտական կարողությունների ու հմտությունների զարգացման նպատակով, հատկապես եռաստիճան կրթահամակարգ ունեցող բուհում կարևոր է նախատեսել ավարտական աշխատանքների կատարում թեկուզև սահմանափակ թվով լավագույն ուսանողների կողմից;
- նախատեսել և կազմակերպել ընտրովի և ֆակուլտատիվ դասընթացներ անկախ ուսանողների քանակից;

- մշակել քննությունների և ստուգումների անցկացման կանոնակարգ՝ բողոքարկման և վերահանձնման հստակ մեխանիզմների առկայությամբ: Գրագողության դեմ պայքարի միջոցների ընտրության գործում մասնակից դարձնել նաև ուսանողական ակտիվին;
- շարունակել բենչմարքինգի իրականացում բոլոր մասնագիտությունների համար, բոլոր կրթական աստիճաններում, բոլոր գործընթացների գծով, ինչի հիման վրա կմշակվի ուսանողների և դասավանդողների շարժունության քաղաքականության հիմնադրույթներ:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

4.1. Համալսարանը կարևորում է ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության գործընթացները և այդ նպատակով իրականացնում PR, գովազդային, լրատվական և այլ գործունեություն, սակայն, չնայած ձեռնարկված միջոցառումներին, դիմորդների ու ուսանողների թվաքանակներն ունեն կայուն և վազման միտումներ: Համալսարանին կից գործում է հանրակրթական դպրոց, սակայն 2006 թ-ից ի վեր այդ դպրոցը միայն 36 շրջանավարտ է տվել, որից 30-ը համալրել է համալսարանի ուսանողության շարքերը:

Շեռակա ուսուցումն ու մագիստրոսական ծրագրերն այն քայլերն են, որոնցով ԵԳՀ-ը փորձում է փոխհատուցել բակալավրիատի ուսանողների ընդունելության ծավալների նվազեցումը: Ըստ ինքնավերլուծության՝ մագիստրատուրայում ընդգրկված ուսանողների թվաքանակը դրսևորում է աճի զգալի միտում, սակայն թվերը փաստում են, որ վերջին երեք տարիներին այդ թվաքանակը էապես չի փոխվել, իսկ մագիստրանտների տեսակարար կշռի աճը պայմանավորված է ուսանողների ընդհանուր թվաքանակի կրճատմամբ:

Ուսանողների ներհոսք հիմնականում տեղի է ունենում հանրապետության այլ ոչ պետական բուհերից (վերջին 2 տարում այն կրկնակի կրճատվել է), իսկ արտահոսքի ուղղությունների մասին տեղեկատվությանը համալսարանը չի տիրապետում:

4.2. Համալսարանը կարևորում է ուսանողների կրթական կարիքների ուսումնասիրման, վերհանման ու բավարարման խնդիրը, որի լուծման նպատակով իրականացնում է տարաբնույթ սոցիոլոգիական հարցումներ, պատասխանատու անձանց հետ հանդիպումներ, դասապրոսեցի շրջանակներում առաջ քաշվող հարցադրումներ և այլն, որոնք ինքնին վկայում են որոշակի գործիքների օգտագործման մասին:

Հաշվի առնելով ուսանողների կարիքները՝ բուհը ձեռնամուխ է լինում մասնագիտական գրականության, ուսումնամեթոդական նոր նյութերի ձեռքբերմանը, ենթակառուցվածքի բարելավմանը, դասավանդվող դասընթացների փոփոխությանը: Համալսարանը չունի ուսանողների կրթական կարիքների բացահայտման և հաշվառման պաշտոնապես ընդունված և գործող հստակ քաղաքականություն և ընթացակարգեր, ինչպես նաև դրանց արդյունավետության գնահատման և վերանայման մշտական մեխանիզմներ: Իրականացված սոցիոլոգիական հարցումներն ըստ էության չեն հանդիսանում համակարգված և որոշակի մեթոդաբանությամբ հիմնավորված պարբերական գործընթաց և ավելի շատ ուղղված են տարբեր գործառույթների վերաբերյալ ուսանողների

գնահատականները ստանալուն, քան նրանց իրական կարիքները բացահայտելուն: Չեն իրականացվում դինամիկ վերլուծություններ վերհանված կարիքների և դրանց լուծումների վերաբերյալ, կանոնակարգված չեն այդ գործի համար պատասխանատու համապատասխան օղակների գործառույթները:

4.3. Համալսարանի ամբիոններում սահմանված են խորհրդատվական պարապմունքների կազմակերպման ժամանակացույցեր, և ուսանողները կարող են այս կամ այն հարցով նշված ժամերին դիմել նշված դասախոսներին: Վերջիններս ուսանողներին տրամադրում են որոշակի խորհրդատվական աջակցություն՝ կապված մասնագիտացման, գործնական հմտությունների զարգացման, որոշակի դասընթացներին նրանց մասնակցության ապահովման, օտար լեզուների տիրապետման, համակարգչային գիտելիքների յուրացման խնդիրների հետ:

Համալսարանում խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հակասական է. ըստ ինքնավերլուծության՝ ուսանողների միայն 23%-ն է տեղեկացված խորհրդատվական ծառայությունների մասին, սակայն դրանցում ընդգրկված է 45%-ը, իսկ բավարարված՝ 57%-ը: Ցածր է խորհրդատվական ծառայությունների արդյունավետությունը, քանի որ ի վերջո ուսանողների շուրջ 15%-ն է բավարարված դրանցից և ընդհանապես՝ ուսանողները դեռևս լիարժեքորեն չեն օգտվում ընձեռնված հնարավորությունից:

Համալսարանում չեն կազմակերպվում նպատակային լրացուցիչ պարապմունքներ նոր ընդունված և ցածր առաջադիմություն ունեցող, տարբեր պատճառներով դասերից բացակայած, աշխատող կամ այլ բուհերից տեղափոխված ուսանողների համար: Հստակեցված չեն խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման նպատակները, ծրագրերը, ընթացակարգերը, խորհրդատուների ընտրության և ամրակցման մեխանիզմները: Խորհրդատվական ժամերը ներառված չեն դասավանդողների ծանրաբեռնվածության մեջ:

4.4. Համալսարանում ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով համապատասխան ծառայությունների մատուցման պարտականությունները դրված են ուսումնական մասի և ամբիոնների աշխատակիցների վրա և կարող են դրսևորվել ինչպես ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանն առնչվող հարցերի պարզաբանմամբ, այնպես էլ համապատասխան փաստաթղթերի (այդ թվում՝ տեղեկանքների, բնույթագրերի, երաշխավորագրերի) տրամադրմամբ:

Որպես կանոն՝ ուսանողներին համապատասխան ծառայություններ տրամադրվում են դասերի ավարտից հետո: Ուսանողների հավաստմամբ՝ վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ ընթացակարգ չկա, իրենք կարող են նույնիսկ ռեկտորին դիմել ցանկացած պահի: Սա խոսում է այն մասին, որ համալսարանում գործընթացը ֆորմալացված չէ. սահմանված չեն վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց:

Համալսարանում «Ուսանողի ուղեցույց»-ը, որն առկա է միայն առանձին մասնագիտությունների համար, պարունակում է հիմնականում դասավանդվող առարկաների ծրագրերի սեղմագրերը և ինքնին լրամշակման խիստ կարիք է զգում: Այն տեղադրված չէ համալսարանի պաշտոնական կայքէջում և չի տրամադրվում բոլոր ուսանողներին: ՌԽ-ումնական խմբերի կամ առանձին ուսանողների կցված չեն կուրսղեկներ, ովքեր համապատասխան օժանդակություն և ուղղորդում կապահովելին վարչական ծառայություններից օգտվելու մասին:

4.5. Համալսարանում մատուցվում են ուսանողների կարիերային նպաստող որոշ ծառայություններ և արդեն ձևավորվել է Կարիերայի կենտրոն, որի կանոնադրությամբ նախանշված են ուսանողների հետագա կարիերային նպաստող հիմնական միջոցառումները, թեև դեռևս լիովին չեն հստակեցվել այդպիսի ծառայությունների մատուցման ընթացակարգերը:

Կենտրոնի գործառնություններից և կարիերային նպաստող ծառայություններից ուսանողների տեղեկացվածության ու բավարարվածության մակարդակը խիստ ցածր է (ըստ ինքնագնահատման՝ ուսանողների 5 %-ը):

Համալսարանն իր գործունեության սկզբից որդեգրել է «Գլաձորում միայն գլաձորցիներ» սկզբունքը, ինչը ենթադրում է, որ բարձր առաջադիմությամբ և կարգապահությամբ աչքի ընկնող ուսանողներին հնարավորություն է տրվում համալրելու համալսարանի աշխատակիցների շարքերը:

Համալսարանը բավարար չափով չի հրապարակայնացնում կարիերայում շոշափելի հաջողությունների հասած գլաձորցիների անձնական փորձը /օրինակ՝ կայքէջում խոսք չկա այդ մասին/: Ըստ հարցումների՝ ուսանողների մեծ մասը բուհի մասին տեղեկանում է իր ծանոթներից, իսկ գովազդը կամ կայքէջն ունեն փոքր ազդեցություն:

4.6. Համալսարանն աջակցում է ասպիրանտների և հայցորդների գիտահետազոտական գործունեությանը՝ կազմակերպելով գիտական նստաշրջաններ, տպագրելով գիտական հոդվածների ժողովածուներ: Բակալավրիատի ուսանողների ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացումը հիմնականում խթանվում է Ուսանողական գիտական ընկերության (ՈւԳԸ) գործունեությամբ, սակայն դրանում ուսանողների մասնակցության ցուցանիշը բավականաչափ զոհացուցիչ չէ (ամկա ուսուցմամբ բակալավրիատում ուսումնառողների 10 %-ը): ՈւԳԸ չունի կանոնադրություն, ՈւԳԸ գծով ուսանողների զեկուցումները չեն հրատարակվում:

Բակալավրիատի ուսանողների՝ հետազոտական աշխատանքներում թույլ ներգրավվածության գլխավոր պատճառներից մեկը ավարտական աշխատանքներ չնախատեսելն է: Հետազոտական աշխատանքը չի խթանվում լրացուցիչ կրեդիտների ձեռքբերմամբ:

Ուսանողների ներգրավումը գիտահետազոտական աշխատանքներում սահմանափակվում է առավելապես ՄԿԾ-երով /հիմնականում մագիստրոսական ու ասպիրանտական ծրագրերով/ նախատեսված հետազոտական բաղադրիչների սահմաններում իրականացվող աշխատանքներով: Հրատարակված հետազոտական աշխատանքների ցանկից հետևում է, որ հետազոտական աշխատանքներում տարբեր ՄԿԾ-ների գծով ուսանողների ներգրավվածությունն էապես տարբեր է: Սահմանված չեն բուհի համար գերակա հետազոտական աշխատանքներում ուսումնառողների մասնակցության ապահովման մեխանիզմները:

4.7. Համալսարանում ուսումնառողների իրավունքների պաշտպանությամբ հանդես են գալիս Ռեկտորատը, ամբիոնները, Ուսանողական խորհուրդը, իսկ համապատասխան գործընթացների իրականացման համար ստեղծված են անհրաժեշտ հիմքեր, մասնավորապես՝ Ուսանողական խորհրդի կանոնադրությունը, Ռեկտորատի կանոնադրությունը և Երևանի «Գլաձոր» համալսարանում ուսանողների դիմումների և առաջարկությունների քննարկման կարգը: Վերջինիս համաձայն ուսումնառողները կարող են դիմումներ և առաջարկություններ ներկայացնել Ռեկտորին:

Համալսարանի ամբիոնների կանոնադրություններում ամրագրված չէ ուսանողների իրավունքների պաշտպանության որևէ իրավասություն, պարտավորություն, ընթացակարգ կամ մեխանիզմ: Ուսանողի իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ առանձին դրույթներ ներառված են ուսանողի հետ կնքվող պայմանագրում, այդուհանդերձ ցածր է ուսանողների տեղեկացվածության աստիճանն իրենց իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ/ըստ ինքնանահատականի՝ 23,3%:

Ըստ առանձին տարիների չեն հաշվառվում և վերլուծվում ուսանողների դիմումների և դրանց հետ կապված խնդիրների լուծման վիճակագրական տվյալները, ուստի դժվար է գնահատել ուսանողների իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների արդյունավետությունը:

4.8. Բուհն ուսումնառողներին տրամադրվող ծառայությունների արդյունավետության գնահատումն իրականացնում է սոցիոլոգիական հարցումների, ինչպես նաև ուսանողների ընդհանուր բավարարվածության աստիճանի պարզորոշմանն ուղղված այլ միջոցառումների իրականացման միջոցով: Այս գործառույթը վերապահված է համալսարանի Որակի ապահովման կենտրոնին՝ որպես դրույթ ամրագրելով նրա կանոնադրության մեջ: Գնահատման միջոց են նաև ուսանողների կողմից ամբիոնի, գիտական խորհրդի նիստերում ներկայացրած առաջարկները, բողոքները՝ կապված խորհրդատվական, կրթական ծառայությունների մատուցման որակի, հասանելիության և թափանցիկության հետ:

Համալսարանը վերջին հինգ տարիների կտրվածքով չի կարող ներկայացնել հավաստի և ամբողջական տվյալներ աշխատող և ուսումը շարունակող ուսանողների կամ շրջանավարտների վերաբերյալ: Դեռևս չեն ձևավորվել շրջանավարտների և այլ արտաքին շահակիցների հետ հետադարձ կապի կայուն մեխանիզմներ, որոնք կարևոր գործոններ են ուսանողներին մատուցվող ծառայությունների որակի գնահատման համար:

Որակի ապահովման գործընթացներում բավականաչափ հստակեցված չէ նաև ուսումնառողների դերը: Փաստն այն է, որ ԵԳՀ-ի ուսանողները բավարարված են կրթական գործընթացից և իրենց ուսումնառությունից՝ առանց ըստ էության քննարկելու ԵԳՀ-ի կրթահամակարգի արդյունավետությունը:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Պետական բուհերի հետ մրցակցային դաշտում վերջին տարիներին համալսարանը գնալով կորցրել է իր գրավչությունը: Համալսարանի մրցակցային առավելություններից մեկը եղել է համեմատաբար ավելի հեշտ ընդունելությունը, ինչը վերացել է միասնական ընդունելության համակարգի ներդրմամբ և չի փոխհատուցվել համալսարանի կողմից ՄԿԾ-երի որակի բարելավման կամ այլ համարժեք քայլերով: Համալսարանում մշակված չէ ցկյանս ուսուցման և շրջանավարտների հնարավորությունների ընդլայնման քաղաքականություն, ինչը կարող էր բավարարել մեծահասակ ուսումնառողների և գործատուների կարիքները: Համալսարանի կողմից համակողմանիորեն չեն վերլուծվել ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման ներքին մեխանիզմների արդյունավետության բարձրացման հիմնախնդիրները:

Սոցիալաբացման արդյունավետ համակարգի ներդրման դեպքում բուհը հնարավորություն կունենա համակարգված կերպով վերհանել ուսանողների կրթական կարիքները: Բուհում ներկայումս իրականացվող հարցումները կատարվում են առանց հստակ մեթոդաբանության, ընթացակարգի, պարբերականության, իսկ դրանց արդյունքները վկայում են, որ համալսարանում ըստ էության բացակայում է քննադատական ոգին ու

պահանջատիրությունը, հակառակը՝ բարձր է բավարարվածության և գոհունակության մակարդակը, ինչը կարող է որոշակի խոչընդոտ հանդիսանալ երևույթների իրատեսական վերլուծության և հիմնավորված որոշումների կայացման համար:

Համալսարանում դեռևս չկան լրացուցիչ պարապմունքների և խորհրդատվության նպատակների սահմանման, կրթական կարիքների բացահայտման համակարգված գործելակերպ, ուսանողներին օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով վարչական աշխատակազմին դիմելու հստակ կանոնակարգ և ժամանակացույց, ինչպես նաև համապատասխան գործընթացների արդյունավետության գնահատման չափանիշներ, իսկ այս ուղղությամբ իրականացվող առանձին քայլերը նպատակաուղղված աշխատանքի բնույթ չունեն:

«Գլաձորում միայն զլաձորցիներ» սկզբունքը բավականաչափ արդյունարար և համոզիչ չէ, հատկապես՝ դասավանդող կադրերի կտրվածքով: Եթե մի կողմ թողնենք ամբիոնի վարիչների հարցը, որոնցից ոչ մեկն էլ «Գլաձորի» շրջանավարտ չէ, նույնիսկ համեմատաբար երիտասարդ դասավանդողների շրջանում, այդ սկզբունքը գործնականում իրեն չի արդարացնում: Այսպես, օտար լեզվի ամբիոնում աշխատող 13 դասավանդողներից միայն երկուսն են «Գլաձորի» շրջանավարտներ:

Համալսարանում չկան գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսումնառողների մասնակցության ապահովման պաշտոնապես ընդունված համահամալսարանական քաղաքականություն և հաստատված ընթացակարգ, չնայած այդ ուղղությամբ իրականացվող մի շարք գործառույթներին: Բուհում ավարտական աշխատանքներ չնախատեսելը սահմանափակում է ուսանողների՝ հետազոտական աշխատանքներում ներգրավման հնարավորությունները, իսկ ինքնուրույն և անհատական աշխատանքներն իրենց թեմատիկայով ու բովանդակությամբ չեն կարող լիարժեք փոխարինել ավարտական աշխատանքներին: Ենթադրվում է, թե հետազոտությունն ի սկզբանե ներդրված է բարձրագույն կրթության մեջ, մինչդեռ այսպիսի մոտեցումն իրապես ճշմարիտ կարող է լինել հետազոտական ուղղվածություն ունեցող դասական ակադեմիական բուհերում:

Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության որոշակի պրակտիկա համալսարանում ձևավորված է, սակայն համարպատասխան գործառույթները կարիք ունեն հետագա բարելավման, ինչի մասին են վկայում նաև բուհում անցկացված սոցիոլոգիական հարցումների արդյունքները, որոնցով պարզվել է մասնավորապես իրենց իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ուսանողների ցածր տեղեկացվածությունը:

Համալսարանը դեռևս հնարավորություն չունի համակողմանիորեն գնահատելու կրթական, խորհրդատվական, վարչական և այլ ծառայությունների կամ դրանց որակի ապահովման մեխանիզմների արդյունավետությունը, քանի որ չի տիրապետում համապատասխան համակարգված տեղեկատվության:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳԶ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 4-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

- Վերանայել ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության անցկացման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը այն առումով, որ համալսարանը կարողանա

բարձրացնել իր գրավչությունը և ընդլայնել համալսարանի պոտենցիալ դիմորդների թվաքանակը;

- պատշաճ ուշադրություն դարձնել բուհի կայքէջի բովանդակությանը, դրա պարբերաբար թարմացմանը, տեղեկատվությամբ հագեցվածությանը;
- գիտական հիմքերի վրա դնել ուսանողների կարիքների վերհանման քաղաքականությունը, մշակել սոցիարցումների ընթացակարգ: Ստեղծել ուսանողների, դասախոսների և վարչակազմի մասնակցությամբ հանձնաժողով, որը պարբերաբար կքննարկի ծագած խնդիրները և կառաջարկի համապատասխան լուծումներ;
- կանոնակարգել լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպման գործընթացները ուսանողներին ակադեմիական օժանդակություն և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով, մասնավորապես՝ լրացուցիչ պարապմունքներ նախատեսել ցածր առաջադիմությամբ համալսարան ընդունված ուսանողների համար՝ բարձրացնելով նրանց մակարդակը;
- մշակել վարչական աշխատակազմին դիմելու կանոնակարգ և ժամանակացույց: Ուսանողի ուղեցույցը հրատարակել ամեն տարի և հասանելի դարձնել յուրաքանչյուր ուսանողի՝ ուսումնական տարվա առաջին օրվանից: Մշակել ուսանողի պատվո վարքի կանոններ;
- գործատուների հետ ակտիվ համագործակցությունից հետո անդրադառնալ կրթական վերջնարդյունքներին, այնուհետև ուսպլաններին ու առարկայական ծրագրերին;
- ակտիվացնել Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը՝ նպաստելով ուսանողների և գործատուների կապի ձևավորմանը: Ուսանողին տեղեկացնել թափուր աշխատատեղերի մասին;
- համալսարանում ձևավորել հետազոտական աշխատանքները համակարգող կառույց գիտական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի գլխավորությամբ, որի կազմում կներառվեն նաև ՈւԳԸ ակտիվիստները: Նախագծել և իրականացնել միասնական գիտահետազոտական թեմատիկ ծրագրեր համահամալսարանական կամ ֆակուլտետային մակարդակում՝ դասավանդողների և ուսումնառողների համատեղ մասնակցությամբ:

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ և ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունը ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐ.

5.1. Համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի ընտրության, աշխատանքի ընդունման և հեռացման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը արտացոլված են համասարանի կանոնադրությունում, ռազմավարական ծրագրում և համապատասխան կանոնակարգերում:

Համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի համալրման քաղաքականության հիմնական առանձնահատկություններից մեկը «Գլաձորում միայն գլաձորցիներ» սկզբունքն է, ինչը ենթադրում է շրջանավարտների հետբուհական կրթության խրախուսում ու լավագույն շրջանավարտներին համալսարանում աշխատանքի ներգրավում: Ըստ ինքնավերլուծության /էջ 106/ շրջանավարտների մեծ մասն ուսումն ավարտելուց հետո համալրում է համալսարանի աշխատակազմը, ինչն, իհարկե, չի համապատասխանում իրականությանը:

Համալսարանում չի ներդրված պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրության մրցութային կարգ. մեծամասամբ (80%-ով) աշխատանքի են ընդունվում համալսարանի հրավերով կամ սեփական նախաձեռնությամբ: Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի մասնագիտական որակները համապատասխանում են բուհի առաքելությանը և ռազմավարական նպատակներին:

5.2. Բուհում ընդունված է համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ձևավորման և ազատման կանոնակարգ, որոնցով սահմանված դոցենտի և պրոֆեսորի պաշտոնների տեղակալման պահանջներն ավելի խիստ են շատ այլ բուհերի համեմատությամբ:

Համալսարանը կարևորում է ոչ միայն դասավանդողների բազային կրթությունը, հետբուհական կրթությունը, այլև՝ դասավանդվող դասընթացների գծով նրանց մասնագիտացումը և անհրաժեշտ փորձի առկայությունը: Թեև համալսարանում առկա է դասավանդողների մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջների վերանայման սյրակտիկա, սակայն այն ունի ֆորմալացման կարիք: Պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական զարգացումն առավելապես բխում է անհատական կարիքներից և ապահովվում անհատական ջանքերով: Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջների շարքում առայժմ կարևորվում է օտար լեզվի և համակարգչային գիտելիքների իմացությունը:

5.3. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի պարբերաբար գնահատումն ամրագրված է համալսարանի ռազմավարական ծրագրերում և «Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մասնագիտական որակների գնահատման կարգ» և «Պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական զարգացման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը» փաստաթղթերում, որոնք որոշակի հիմքեր են ստեղծում դասավանդողների գործունեության արդյունավետության գնահատման համար, սակայն այդ ուղղությամբ իրականացվող գործընթացները դեռևս համակարգված և ամբողջական չեն:

Դասախոսի մասնագիտական առաջընթացի հիմքում ընկած է դասավանդման գնահատումը, որն իրականացվում է ամբիոնի վարիչի կողմից՝ պարբերական դասալսումների միջոցով: Կարևորվում է նաև դասախոսների կողմից միմյանց գնահատման պրակտիկան, սակայն համալսարանում դեռևս չեն գործում ֆորմալ մեխանիզմներ, որոնք կապահովեն այս գործընթացի արդյունավետությունը: Ուսանող-դասախոս ձևաչափով հարցումներն էլ պարբերաբար չեն անցկացվում, չկան դրանց անցկացման ընթացակարգեր: Կանոնակարգված չէ, թե ինչպիսի գործողություններ պետք է հետևեն դասավանդողների մասնագիտական որակների գնահատմանը կամ նրանց մասնագիտական զարգացման առաջընթացին:

Բուհում գոյություն չունի հստակ ընթացակարգ՝ դասախոսների մենագրությունների, ուսումնական ձեռնարկների, դասագրքերի և այլ աշխատանքների արտաքին գնահատման

համար: Որպես խրախուսման միջոց՝ բուհն իրականացնում է դրանց անվճար հրատարակում:

5.4. Համալսարանում պրոֆեսորադասախոսական կազմի կատարելագործման և մասնագիտական զարգացման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը մշակվում են Գիտական խորհրդի կողմից, որտեղ հաստատվում են դասավանդողների մասնագիտական զարգացման հիմնական ուղղությունները և վերահսկվում դրա իրականացման ընթացքն ու արդյունքները:

Համալսարանում համակարգված և սահմանված չեն պրոֆեսորադասախոսական կազմի կատարելագործման թեմաները, միջոցառումների պլանները, ժամանակացույցը և կոնկրետ ձևերը առանձին տարակարգերի դասավանդողների համար: Դասախոսների մասնագիտական զարգացումը ավելի շատ բխում է նրանց անհատական պահանջմունքներից:

Համալսարանի ֆինանսական միջոցները սահմանափակում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստման հնարավորությունները: Բյուջեում սահմանված չէ վերապատրաստմանն ուղղվող ֆինանսական միջոցների մասնաբաժինը:

Համալսարանում հիմնավորված չէ պրոֆեսորադասախոսական կազմի կատարելագործման գործընթացների արդիականությունը. որոշ ձևակերպումներ ունեն ընդհանրական բնույթ, հստակ չեն դրանց իրականացման հնարավորություններն ու ժամկետները:

Բուհն ունի բավարար տեխնիկական հագեցվածություն կրթական նոր տեխնոլոգիաների ներդրման համար, սակայն դրանք դեռևս լիարժեքորեն և զանգվածաբար չեն կիրառվում դասավանդման և ուսումնառության գործընթացներում:

5.5 2011-2012 ուսումնական տարում համալսարանի ՄԿԾ-ների իրականացումն ապահովել է 66 դասախոս, որոնցից 38-ը (58 տոկոսը) հիմնական աշխատողներ են, իսկ 43-ն ունեն գիտական աստիճան: 2010-11 ուսումնական տարում համալսարանում ներգրավված է եղել 83 դասախոս, որոնցից 43-ը՝ հիմնական (52 տոկոս) աշխատող:

Դասախոսների կողմից դասավանդվող առարկաներն ընտրելիս հաշվի է առնվում գիտության կոնկրետ բնագավառում նրանց նվաճումները, մասնագիտացումը, բազային և հետբուհական կրթությունը, հետազոտությունների շրջանակը: Համալսարանը խնդիր ունի նեղ մասնագիտացում և համապատասխան որակավորում ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավման հարցում, հատկապես մագիստրատուրայի կրթական աստիճանում, ինչը խնդրահաճույց է դարձնում նաև կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների որակի ապահովման հարցը:

Վերջին տարիներին ուսանողների թվաքանակի անկման հետ կապված համալսարանում կրճատվում է նաև պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը:

5.6. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացն ապահովելու նպատակով համալսարանը մշակել է համապատասխան քաղաքականություն ու ընթացակարգեր, որոնք ընկած են համալսարանի այս գործառույթի իրականացման հիմքում:

Ինքնավերլուծությամբ և փորձագիտական այցի ժամանակ հավաստիացվում էր, որ դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի գործող համակարգն ապահովում է հրապարակայնություն, թափանցիկություն, օբյեկտիվություն և բազմակարծություն՝ առանց հստակեցնելու շահակիցների կարծիքները հաշվի առնելու մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, առանց վերլուծելու պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԶԵԿՈՒՅՑ

ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱԶՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ – 2013

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ.....	3
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	3
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	4
ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	6
ԵՐԵՎԱՆԻ «ԳԼԱՁՈՐ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.....	10
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	10
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	12
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	16
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ.....	20
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ և ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....	25
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ	30
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ.....	34
VIII. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ Ը.....	38
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ.....	40
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	43
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՄԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ.....	47
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ.....	50
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ.....	52
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՅՅԵՐԸ	53

առաջընթացի ապահովման քաղաքականության ու ընթացակարգերի արդյունավետությունը վերջին տարիների համար: Ըստ ներկայացված տեղեկատվության՝ մասնավորապես սկսնակ դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի ապահովման նպատակով համալսարանն իրականացնում է դասախոսների ֆինանսական խրախուսում, սակայն հստակ չեն այդ նպատակով համապատասխան բյուջետային միջոցների հատկացման, խրախուսվող դասախոսների ընտրության սկզբունքներն ու մեխանիզմները: Համալսարանում չի իրականացվում սկսնակ դասախոսների մենթորության քաղաքականություն:

Համալսարանում գիտակցվում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի գործող համակարգի բարելավման անհրաժեշտությունը և այդ նպատակով նախատեսվում է ձևավորել գիտահետազոտական կենտրոն, որի գործունեությունը կնպաստի դասախոսների ներկայացված մասնագիտական որակների զարգացմանը: Սա, սակայն, որևէ փաստաթղթով ամրագրված չէ, չկա դրա ձևավորման որոշումը:

5.7. Համալսարանում գործող բոլոր կառուցվածքային ստորաբաժանումներն ունեն համապատասխան կանոնակարգեր, իսկ վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի կայունության ապահովման, նրանց գործունեության որակի ապահովման, գործառույթների իրականացման ապահովման պարտականությունը կրում է հիմնականում Ռեկտորատը՝ ի դեմս ռեկտորի: Նշված գործընթացները թեպետ իրականացվում են, սակայն չեն կրում համակարգված բնույթ և շատ դեպքերում ամրագրված չեն համապատասխան փաստաթղթերում, չկան դրանց իրականացման հստակ մեխանիզմներ ու գործիքներ, օրինակ՝ ատեստավորում: Մյուս կողմից, ֆինանսական միջոցների հատկացման սահմանափակումները հանգեցրել են որոշ կարևոր կառուցվածքային միավորների բացակայությանը, որոնց գործառույթները բաշխվել են այլ միավորների վրա:

Վարչական և ուսումնաօժանդակ ստորաբաժանումների աշխատանքների կազմակերպման որակի ապահովման վրա որոշակի ազդեցություն ունեն նաև ուսանողները՝ մասնակցելով ռեկտորատի նիստերին:

Համալսարանում չի վերլուծվում վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատակազմի գործունեության արդյունավետությունը, իսկ աշխատակիցների տարիքային կազմի ներկայացումը զգալիորեն ինքնանպատակ բնույթ է կրում:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Բուհն ունի դասախոսական կազմի գնահատման քաղաքականությունը ներկայացնող փաստաթղթային փաթեթ: Սակայն, պրոֆեսորադասախոսական կազմի քանակական և որակական տվյալները լիարժեք չեն ՄԿԾ-երի կադրային ապահովվածության վերաբերյալ սպառիչ գնահատական տալու համար, մանավանդ որ հստակեցված չեն ՄԿԾ-ներով ամրագրված վերջնարդյունքներին դասախոսների համապատասխանության չափանիշները, կամ գնահատման մեթոդներն ու ընթացակարգերը: Հետևաբար արդյունավետ չեն կարող համարվել պրոֆեսորադասախոսական կազմի կայունությունն ապահովող քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը: Պրոֆեսորադասախոսական կազմի ցանկը լրամշակման կարիք ունի, մասնավորապես լրացման միակերպության ապահովման առումով:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի միջին տարիքի ցուցանիշի միջոցով մասնագիտական որակների և դասավանդման արդյունավետության գնահատման փորձը կոռեկտ և ընդունելի չէ, քանի որ տարիքը չի կարող գնահատման հուսալի միջոց ծառայել: Առավել

արդյունավետ կլինեք պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակական վերլուծություններ կայացնել:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի գործող համակարգը որոշակի բարելավման կարիք ունի, մասնավորապես՝ գնահատման համակարգի կատարելագործման, համապատասխան վերապատրաստման ծրագրերի մշակման և ֆինանսական միջոցների հատկացման հստակ ընթացակարգերի ամատավորման ուղղություններով:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական զարգացումը հիմնականում բխում է անհատական կարիքներից և ապահովվում անհատական ջանքերով: Համատեղող դասախոսների վերապատրաստման և մասնագիտական զարգացման խնդիրները գերազանցապես լուծվում են հիմնական աշխատավայրում՝ որոշակիորեն թեթևացնելով համալսարանի հոգսն ու ֆինանսական ներդրումների անհրաժեշտությունը:

Ուսումնառման համակարգը կազմը հիմնականում ձևավորվում է համալսարանի շրջանավարտների միջոցով: Բացակայում է, սակայն, նրանց ընտրության մեխանիզմը, ենթադրվում է, որ նրանք բարձր առաջադիմությամբ շրջանավարտներն են: Համալսարանում չեն մշակված ուսումնառման համակարգի անձնակազմի աշխատանքային պարտականությունների նկարագրիչներ, ինչը բարդացնում է նրանց աշխատանքի գնահատման խնդիրը:

Համալսարանն իր առջև խնդիր է դնում ապահովել պրոֆեսորադասախոսական և վարչական անձնակազմի կողմից համակարգչային ծրագրերի և օտար լեզուների տիրապետման բարձր մակարդակ, որը, եթե հաջողվի իրականացնել, խրախուսելի նախաձեռնություն է, որակական առաջընթացի ապահովման կարևոր միջոց:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 5-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Համալսարանում ձևավորել ատեստավորող հանձնաժողով, որը կվերլուծի և կհիմնավորի պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական կարողությունների արդիականությունը՝ հատկապես մագիստրոսի և հետազոտողի կրթական աստիճաններում դասավանդողների կտրվածքով: Մշակել ատեստացիաների անցկացման, փոխադարձ գնահատումների, կատարողականների վերլուծության և այլ ընթացակարգեր, որոնցով կարելի է ավելի հստակ գնահատել պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառման համակարգի կազմի մասնագիտական որակների համապատասխանությունը ՄԿԾ-ների նպատակներին և ակնկալվող արդյունքներին;
- պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի ուղղությունները նախանշելուց բացի մշակել նաև այդ նպատակին ծառայող ֆինանսական և այլ ռեսուրսների հատկացման ընթացակարգեր;
- բուհում ներդնել նաև կադրերի ընտրության մրցութային կարգ: Առանձնակի ուշադրություն դարձնել սկսնակ դասախոսների, ապագա դասախոսների՝ դասախոսական աշխատանքին նախապատրաստմանը;

- ձևավորել դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի գնահատման բազմագործոն սխեմա, որի կիրառմամբ որոշումներ կկայացվեն նաև նրանց խրախուսման վերաբերյալ;
- վերլուծել համալսարանի վարչական ու ուսումնասօժանդակ աշխատակազմի գործունեության արդյունավետությունը դինամիկ կտրվածքով, աշխատակիցների որակավորման համապատասխանության առումով և ներքին համատեղումների նպատակահարմարության տեսանկյունից՝ մշակելով արդյունավետության գնահատման համապատասխան չափանիշներ:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ԶՄՓԱՆԻՇ: ՍՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

6.1. Համալսարանում առկա է գիտական հետազոտությունների ոլորտում հետաքրքրություններն ու հավակնություններն արտահայտող ռազմավարություն, որի ընդհանուր նպատակը ժամանակակից քաղաքակրթության մարտահրավերների ուսումնասիրությունն է: Հետազոտությունների ռազմավարությունը շեշտադրում է գիտական հետազոտության շարունակումը, գիտական ներուժի զարգացումը և երիտասարդ դասախոսական կադրերի պատրաստումը:

Համալսարանում գիտահետազոտական աշխատանքը պրոֆեսորադասախոսական կազմի գործունեության կարևոր, իսկ ասպիրանտների և հայցորդների գործունեության հիմնական ուղղությունն է: Իրականացված հետազոտությունների արդյունքում համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի և հետազոտողների կողմից հրատարակվել են մենագրություններ, ուսումնական ձեռնարկներ, հոդվածներ, դասախոսության տեքստեր և այլն: Դրանց մի մասը տպագրվել է համալսարանի հրատարակած հինգ ժողովածուներում:

Դասախոսների գիտական հետազոտությունների արդյունքներն օգտագործվում են դասընթացների ծրագրերում, ուսանողներին հանձնարարվող անհատական, կուրսային, ավարտական աշխատանքներում, գիտական զեկուցումներում:

Համալսարանի նոր ռազմավարական ծրագրում այս ոլորտում լուրջ առաջընթացի ապահովման բազմաթիվ խնդիրներ են առաջադրված, որոնք սակայն ներկայացված չեն համապատասխան ժամանակագրական վերջնարդյունքներով և աշխատանքային ծրագրերով, վերլուծված չէ ընտրված ռազմավարության արդյունավետությունն ու արդիականությունը:

6.2. Համալսարանում գիտական հետազոտությունների ուղղությունների արդիականացումը կարևորված է համալսարանի 2012-2017թթ. ռազմավարական ծրագրում: Որպես հետազոտական աշխատանքների արդյունավետության բարձրագման երաշխիք հղումներ են կատարվում հենց այդ փաստաթղթին, նշելով նաև մի շարք միջոցառումներ, որոնք սակայն կրում են հատվածային բնույթ և բնութագրելի չեն որպես գիտահետազոտական գործունեության երկարաժամկետ ռազմավարություն կամ միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր:

Առաջիկա տարիներին նախատեսվում է՝ դասախոսների աշխատավարձի չափը սահմանելիս հաշվի առնել նաև նրանց գիտական արդյունավետությունը, գիտական աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման նպատակով համագործակցել այլ բուհերի, գիտահետազոտական ինստիտուտների և կազմակերպությունների հետ, համալսարանում պարբերաբար կազմակերպել միջբուհական, հանրապետական և միջազգային գիտական գիտաժողովներ, ընդգրկել մագիստրոսներին և ասպիրանտներին ամբիոնների գիտահետազոտական աշխատանքների մեջ, այն հաշվով, որ նրանց ատենախոսությունները կազմեն ամբիոնների ընդհանուր գիտական թեմաների առանձին բաղադրիչները:

Միջնաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրերի բացակայության և ռազմավարական հետաքրքրությունների ու հավակնությունների հետ հաճախ ուղղակիորեն չառնչվելու պարագայում դժվար է գնահատել իրականացվող աշխատանքների համակարգվածության աստիճանը, արդիականությունը և արդյունավետությունը վերջին տարիների համար:

6.3. Գիտահետազոտական գործունեության իրականացումն ամրագրված է համալսարանի առաքելության մեջ, սակայն, համալսարանը դեռ չի մշակել նորարարությանն ու հետազոտությունների զարգացմանն ուղղված ամբողջական ռազմավարություն:

Համալսարանը ուսումնառողների գիտահետազոտական գործունեությունը խրախուսելու և անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու նպատակով իրականացնում է հետբուհական կրթություն և փորձում պայմաններ ստեղծել ուսումնառողների հետազոտական աշխատանքների կատարման համար: 2004թ. ասպիրանտական կրթության իրականացման թույլատվության ստացումը զգալիորեն նպաստել է բուհի վարկանիշի բարձրացմանը, քանի որ ներգրավվում են ոչ միայն համալսարանի, այլև այլ ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտներ:

Համալսարանում հետազոտությունների զարգացման նպատակով ծախսվող ֆինանսական միջոցները հիմնականում բաշխվում են ասպիրանտուրայի բաժնի կայացման, հետազոտողների գիտական ղեկավարների վարձատրության, դասավանդողների և հետազոտողների գիտական աշխատանքների հրապարակումների համար, երիտասարդ և նորարար դասախոսների հետազոտական գործունեության խրախուսման այլ մեխանիզմներ ըստ էության չկան: Հետազոտության և զարգացման նպատակով ֆինանսական միջոցների հատկացումը ներկայացվում է միայն առանձին խնդիրների լուծման համար տրամադրված գումարների բացարձակ, և ոչ թե հարաբերական մեծությամբ, ինչը ևս վկայում է հետազոտական աշխատանքների ֆինանսավորման հստակ ընթացակարգերի բացակայության մասին:

6.4. Հիմնադրումից ի վեր համալսարանը հետազոտական աշխատանքների գծով որևէ միջազգային դրամաշնորհային ծրագրի կամ պետական թեմատիկ ֆինանսավորմամբ իրականացվող գիտահետազոտական աշխատանքի չի մասնակցել:

Համալսարանում դեռևս չկան միջազգային հետազոտական նախաձեռնություններում ուսումնառողների և դասավանդողների ներգրավման ապահովման ընթացակարգեր և մեխանիզմներ, չնայած այդ ուղղությամբ իրականացվող գործընթացները հնարավորության սահմաններում խրախուսվում են համալսարանի ղեկավարության կողմից: Մասնավորապես, ընթացակարգեր մշակված չեն ԱՊՀ կամ օտարերկրյա գրախոսվող ամսագրերում հրապարակումների կազմակերպման համար:

Համալսարանում դասավանդողների գիտական հրապարակումների գերակշիռ մեծամասնությունը տպագրվում է հայաստանյան մասնագիտական ամսագրերում և գիտական հոդվածների ժողովածուներում: Մինչ այժմ ԱՊՀ կամ միջազգային գիտական հանդեսներում հրատարակումները կազմակերպվել են ոչ համալսարանի կողմից, այլ եղել են դասավանդողների նախաձեռնողականության արդյունքը:

Վերջին 5 տարիների ընթացքում հրատարակված աշխատանքների ցուցակի վերլուծությունից պարզորոշվում են նաև հետևյալ փաստերը.

ա) հրատարակված աշխատանքների 90 %-ը բաժին է ընկնում ՀՀ-ում հրատարակվող մասնագիտական ամսագրերին և միայն 1,3 %-ը՝ միջազգային հանդեսներին,

բ) ակտիվ գիտահետազոտական աշխատանքներով զբաղվում է դասավանդողների մի մասը. ներկայումս բուռն աշխատող դասախոսներից ավելի քան 10 հոգի վերջին 5 տարիների ընթացքում որևէ աշխատանք չեն հրատարակել,

գ) հետազոտական աշխատանքներում տարբեր ամբիոնների ընդգրկվածությունը նկատելիորեն տարբեր է:

6.5. Համալսարանում հետազոտությունների թեմաներն ամբիոնների կողմից մշակվում և հաստատվում են՝ հիմք ընդունելով ուսանողի կողմից ուսումնասիրվող դասընթացների շրջանակը: Հետազոտական աշխատանքների կապակցումն ուսումնական գործընթացին արտահայտվում է նրանում, որ համապատասխան հետազոտական աշխատանքները կատարվում են կա՛մ տվյալ դասընթացի ուսումնասիրության ժամանակաշրջանում, կա՛մ, մագիստրոսական աշխատանքների դեպքում, ողջ ուսումնառության ընթացքում: Բակալավրիատում հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման հիմնական լծակը համարվում է կուրսային աշխատանքների կատարումը:

Բուիը որպես կրթական ու հետազոտական գործունեության փոխկապակցության ապահովման քաղաքականության և մեխանիզմների արդյունավետության հիմնավորում ներկայացնում է ուսումնառողների ինքնուրույն աշխատանքների ու թեզերի բարձր գնահատականների փաստը, ինչը բավարար հիմք չէ նման եզրակացության համար:

Ֆինանսական միջոցների բացակայության կամ սահմանափակության պատճառով համալսարանում չի իրականացվում ուսումնական գործընթացից դուրս առանձին նպատակային ու համակարգված հետազոտական գործունեություն, իսկ որոշ դասավանդողների կողմից համալսարանից դուրս իրականացվող ինքնուրույն հետազոտական գործունեությունը վերագրվում է համալսարանին:

ՊԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Ըստ ինքնագնահատականի՝ համալսարանում «հրատարակված աշխատանքները շարադրված են հաշվի առնելով գիտության ժամանակակից նվաճումները և արտացոլում են հասարակության զարգացման արդի մակարդակը»: Գործնականում հետազոտական աշխատանքների արդյունքների վավերացման մեխանիզմներն անկատար են, քանի որ համալսարանի ժողովածուներում հրատարակվող նյութերն արտաքին գրախոսման կամ խմբագրման չեն ենթարկվում:

Համալսարանում ըստ էության դեռևս չկա հետազոտական գործունեության ոլորտում համալսարանի հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորման հստակ ընթացակարգ, որի պատճառներից են նաև հետազոտության նպատակների, ռազմավարության և ուղղությունների ընդհանուր բնույթը, պահանջվող ռեսուրսների, նախատեսվող վերջնարդյունքների ու ժամկետների անորոշությունը:

Համալսարանում ասպիրանտական կրթության իրականացումը ներկայացվում է որպես երիտասարդ աշխատակազմի հետազոտական գործունեությունը խրախուսելու քաղաքականության ու ընթացակարգերի արդյունավետության հիմնավորում, ինչն ինքնին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման պարտադիր գործառույթ է: Համալսարանում որոշակի միջոցներ ձեռնարկվում են դասավանդողների և երիտասարդ հետազոտողների հետազոտական գործունեությունը խրախուսելու ուղղությամբ, սակայն կիրառվող ընթացակարգերը բավականաչափ հստակ չեն, մասնավորապես՝ բյուջեի բաշխման քաղաքականության և ակադեմիական ազնվության երաշխավորման առումներով:

Համալսարանում դեռևս չեն մշակվել և ներդրվել միջազգային հետազոտական նախաձեռնություններում ուսումնառողների և դասավանդողների ներգրավվածության խրախուսման մեխանիզմներ և ընթացակարգեր, ինչը հետևանք է նաև ֆինանսական միջոցների սահմանափակության և ոչ նպատակային պլանավորման:

Չնայած հետազոտական գործունեությունը կապված է ուսումնական գործընթացի հետ, սակայն համակարգված կերպով չի ապահովվում հետազոտության արդյունքների գործնական կիրառությունը: Համալսարանը դա փորձում է արդարացնել «պետության և համապատասխան մարմինների կողմից ուշադրության պակասով», սակայն չի հստակեցնում, թե ինչի է ձգտում հասնել հետազոտության ոլորտում, և որքանով հետազոտությունը կարող է գործնական նշանակություն ունենալ դասավանդման որակը բարելավելիս:

Հետազոտության թեմաների նեղացման ռազմավարությունը միանշանակորեն չի կարելի ավելի արդյունավետ համարել: Առավել կարևոր է, անկախ թեմայի շրջանակից, հետազոտման թեմայի արդիականության հիմնավորումը, հետազոտական աշխատանքների համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորումը և հմտությունների զարգացումը:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 6-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Հնարավորինս կոնկրետացնել բուհի հետաքրքրություններն ու ռազմավարությունը հետազոտական ոլորտում: Մշակել բուհի և/կամ ամբիոնների հետազոտությունների միասնական ուղղություններ;
- համալսարանի հետազոտական աշխատանքների հրատարակման գործընթացում որպես արտաքին գրախոսներ կամ խմբագիրներ ընդգրկել համապատասխան ոլորտի ճանաչված գիտնականների; կազմակերպել հրատարակված աշխատանքների շնորհանդես;
- մշակել հետազոտության ոլորտի միջնաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրեր բուհի և ամբիոնային մակարդակներում;
- առավել թափանցիկ և հրապարակային դարձնել հետազոտությունների զարգացման և նորարարություններին նպատակով բյուջեի բաշխումը տոկոսային արտահայտությամբ, ինչը որևէ գործարար գաղտնիք չի պարունակում;

- մշակել երիտասարդ աշխատակազմի խրախուսման, ակադեմիական ազնվության և գրագողության դեմ պայքարի ընթացակարգեր: Կուրսային, ինքնուրույն, ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի թեմատիկայի ձևավորման գործում մասնակից դարձնել նաև ուսանողներին, ստեղծել գործուն մեխանիզմներ նրանց նախասիրությունները պարզելու համար:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: *ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության և նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:*

7.1. Համալսարանն ապահովված է իր գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական ռեսուրսներով, համապատասխան ենթակառուցվածքներով: Ենթակառուցվածքային տարրերի մշտական կատարելագործումը դիտարկվում է որպես համալսարանի մրցակցային առավելություններից մեկը:

Համալսարանը կարևորում է այն հանգամանքը, որ կրթական գործունեությունն իրականացնում է այդ նպատակով կառուցված սեփական շենքում, ինչը համարվում է ուսուցման գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման ու իրականացման առաջնային երաշխիք: Որակյալ և արդյունավետ կրթության ապահովման նպատակով համալսարանում գործում են գրադարան, ընթերցասրահ, էլեկտրոնային գրադարան, դատական նիստերի դահլիճ, լինգվաֆոնային սրահներ, համակարգչային լաբորատորիաներ, մարզադահլիճ:

Առկա ուսումնական ռեսուրսները համապատասխանում են հաստատության ՄԿԾ-երին, սակայն որոշ դեպքերում /օրինակ՝ լինգվաֆոնային սրահները/ պարզ չէ, թե դրանք ինչ պարբերականությամբ և ինտենսիվությամբ են օգտագործվում, քանի որ դասատախտակներում համապատասխան նշումներ չկան, չի սահմանված դրանցից օգտվելու հստակ կարգ և հերթականություն:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ ուսումնառողների և դասավանդողների 95%-ը բավարարված են ռեսուրսների ապահովվածությունից, ինչը վկայում է այն մասին, որ համալսարանում ՄԿԾ-երի վերջնարդյունքներով նախատեսվող գիտելիքների և հմտությունների ձևավորման համար առկա է անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր:

7.2. Համալսարանի բյուջեի եկամուտները գրեթե ամբողջությամբ ձևավորվում են ուսման վարձերի հաշվին, երբևիցե չի ստացվել ֆինանսավորում պետությունից կամ դրամաշնորհային ծրագրերից, թեև առաջիկայում նախատեսում է մշակել արտաքին աղբյուրներից ստացվող ֆինանսական միջոցների օգտագործումը կանոնակարգող փաստաթուղթ:

Ֆինանսական միջոցներն օգտագործվում են համալսարանի ռազմավարական և ընթացիկ խնդիրների լուծման և առաքելության իրականացման նպատակով, չնայած սահմանված չեն բյուջեի համամասնությունները և չեն կատարվում փաստացի ծախսերի արդյունավետության համապատասխան վերլուծություններ: Անորոշ է մնում բյուջեի բաշխումն ըստ գործունեության առանձին ուղղությունների, օրինակ, թե բյուջեի որ մասն է հատկացվում ա) հետազոտական աշխատանքների իրականացմանը, բ) դասավանդողների որակավորման բարձրացմանը, գ) առանձին աշխատակիցների նյութական խրախուսմանը:

Համալսարանն անցած տարիների ընթացքում զգալի միջոցներ է հատկացրել սարքավորումների, գույքի, հիմնական միջոցների ձեռքբերման համար: Ֆինանսական

խոչընդոտներն էապես չեն ազդել ուսումնական միջավայրի արդիականացման և կայուն թարմացման գործընթացների վրա:

7.3. Համալսարանը տարբեր ՄԿԾ-ներում ընդգրկված ուսանողներից ստացված միասնական վարձավճարներից ձևավորում է միասնական բյուջե և բաշխում ըստ ծախսերի սահմանված ուղղությունների՝ անկախ առանձին ՄԿԾ-երում ընդգրկված ուսանողների թվաքանակից:

Բյուջեի ծախսերի համամասնությունները պայմանավորված են ֆինանսական մուտքերի ծավալներով, ինչը որպես գործելակերպ ամրագրված չէ համալսարանի ռազմավարական ծրագրում: Ֆինանսական միջոցների կառավարման պատասխանատվությունը դրված է համալսարանի ռեկտորատի և հաշվապահության վրա: Համալսարանն իր ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակում է արտաքին աուդիտի ենթարկելուց հետո մամուլում և համալսարանի կայքէջում:

Բուհի գիտխորհրդի աշխատանքային պլաններում չի ներառվում ֆինանսական հարցերի քննարկումը, ինչն ըստ էության նշանակում է, որ չի գործում ՄԿԾ-երի նպատակների իրականացման և շարունակականության ապահովման երաշխավորմանն ուղղված ֆինանսական միջոցների պլանավորման, ապահովման և բաշխման քաղաքականություն:

7.4. Համալսարանում դրված է միջոցների ռացիոնալ բաշխման և նվազագույն ծախսերով առավելագույն արդյունքի ապահովման խնդիր, որի արդյունավետ լուծումը կախված է ռեսուրսների ձևավորման և բաշխման ճիշտ պլանավորումից, ձևավորման աղբյուրների դիվերսիֆիկացումից, բաշխման համամասնությունների ճիշտ որոշումից, բաշխված ռեսուրսների օգտագործման վերահսկողությունից:

Ուսումնական տարվա մեկնարկին կատարվող ուսանողների թվաքանակի և դասավանդողների տարեկան ծանրաբեռնվածության նախնական հաշվարկը, ինչը թույլ է տալիս ճշգրտել տարբեր ուղղություններով հատկացվող միջոցների համամասնությունները, պարտադիր գործառույթ է ցանկացած ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար, մինչդեռ ներկայացված է որպես ռեսուրսների ժամանակին բաշխման պլանային մեխանիզմ:

Ռեսուրսային բազայի համալրման ժամանակ հաշվի են առնվում համապատասխան ՄԿԾ-ներում ընդգրկված ուսանողների կոնկրետ խնդիրները, դասավանդողների առաջարկությունները, ինչի հիման վրա կատարվում է օրինակ, գրադարանային ֆոնդի համալրում: Այդուհանդերձ, բավականաչափ հստակեցված չեն ռեսուրսային բազայի համալրման ուղղությամբ ուսանողների և դասախոսների կարիքների բացահայտման, ռեսուրսների՝ ըստ ժամանակի բաշխման մեխանիզմները, գործընթացները և ընթացակարգերը:

7.5. Համալսարանում տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության գործընթացն իրականացվում է համապատասխան ստորաբաժանումների (ընդունարան, հաշվապահություն, ուսումնական մաս) աշխատակիցների կողմից, որոնց գործառույթները կանոնակարգված են: Յուրաքանչյուր գործառույթ ուղեկցվում է համալսարանի կառուցվածքային մի օղակից մյուսը փաստաթղթերի շարժով, հետևաբար՝ փաստաթղթերի շարժման արագությունը և յուրաքանչյուր գործառնության որակն ազդում են կառավարման ողջ ընթացքի վրա:

Համալսարանը բացի մուտքի և ելքի փաստաթղթերից, իր առջև առաջացած խնդիրները լուծելու համար ստեղծում է ներքին փաստաթղթեր, որոնց շրջանառությունն իրականացվում է համապատասխան ստորաբաժանումների և աշխատակիցների շրջանում:

Համալսարանում դեռևս ներդրված չէ էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգ: Տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության կառավարման կանոնակարգերը որպես առանձին փաստաթղթեր մշակված չեն:

7.6. Համալսարանն ապահովել է առողջ և անվտանգ միջավայր ուսումնառողների և աշխատակիցների համար՝ ստեղծելով առողջության և անվտանգության պահպանման համապատասխան ծառայություններ՝ բուժկետ, փրկարարական խումբ, հասարակական կարգի պահպանության օդակ, հրդեհաշիջման օդակ, պահակային ծառայություն:

2012թ. համալսարանում անցկացված սոցիալական արդյունքում հարցվածների մեծամասնությունը բարձր է գնահատել համալսարանում առողջ և անվտանգ միջավայրի ապահովվածության մակարդակը, ինչին նպաստում է լսարանային ապահով պայմանների առկայությունը, ջեռուցման բարձր մակարդակը, շենքային պայմանները, համալսարանում գործող առողջության և անվտանգության պահպանման ծառայությունները:

7.7. Բուհը համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում առկա ռեսուրսների կիրառելիությունն ու հասանելիությունն ապահովելու նպատակով, որի համար դրանք պարբերաբար համայնվում և նորացվում են (օրինակ, լինգվաֆոնային սրահները, գրադարանը): Որպես կանոն, առկա ռեսուրսները բաց և մատչելի են շահակիցների համար, բուհն ապահովում է դրանցից օգտվելու հավասար հնարավորություն:

Ռեսուրսների որոշ տեսակներից օգտվելու հնարավորությունները ժամանակային առումով ունեցել են որոշակի սահմանափակումներ, որոնք հաշվի առնելով համալսարանը պլանավորել է բարելավել ռեսուրսներից օգտվելու գործընթացները, մշակել համապատասխան մեխանիզմներ, որպեսզի ապահովվի դրանց հասանելիությունը նաև աշխատանքային ժամերից դուրս և ոչ աշխատանքային օրերին:

Բուհում գործում են ուսանողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության մեխանիզմներ, իսկ արդյունավետության գնահատման՝ ըստ էության՝ ոչ:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Չնայած համալսարանի տնօրինության կողմից քիչ աշխատանք չի տարվել շենքային պայմանների ու ուսումնական այլ ռեսուրսների ապահովման համար, սակայն համալսարանում չեն սահմանվել առանձին ՄԿԾ-երի և ընդհանրապես ուսումնական գործունեության իրականացման համար ուսումնական միջավայրին և ռեսուրսներին ներկայացվող պահանջներ, չի իրականացվել ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության վերլուծություն, այսինքն՝ պլանային հիմքերի վրա չեն դրվել իրավիճակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումները:

Համալսարանը որդեգրել է ֆինանսական համահարթեցման քաղաքականություն, որի պայմաններում դժվար է գնահատել առանձին ՄԿԾ-ների նպատակների իրականացումը և շարունակականությունն ապահովող ֆինանսական միջոցների բաշխման քաղաքականության արդյունավետությունը, քանի որ սահմանված չեն ՄԿԾ-երի նպատակների իրականացմանը և շարունակականության ապահովմանն ուղղված ֆինանսական միջոցների պլանավորման, բաշխման, օգտագործման, վերահսկման ֆորմալ ընթացակարգեր և մեխանիզմներ, ինչը նվազեցնում է ֆինանսական միջոցների օգտագործման նպատակայնության աստիճանը:

Համալսարանում նվազագույն ծախսերով առավելագույն արդյունքի ապահովման խնդրի գույքորոշումը բոլոր շահակիցների կարիքների բացահայտման և բավարարման թերի մեխանիզմների հետ հանգեցնում է մի շարք անցանկալի արդյունքների, այդ

մասնավորապես՝ որոշ կարևոր կառուցվածքային միավորների և հետազոտական գործունեության պլանային համակարգված ֆինանսավորման բացակայության, ուսումնասովորական և վարչական անձնակազմում համատեղությունների, ավարտական աշխատանքներից հրաժարման և այլն:

Համալսարանն ունի եկամուտների աղբյուրների դիվերսիֆիկացման կարիք, որի համար անհրաժեշտ է համարվում ակտիվորեն մասնակցել դրամաշնորհային ծրագրերին, զարգացնել գործունեության հարակից ուղղություններ և այլն:

Համալսարանը վերջին տարիների ընթացքում չի վերանայել տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության կառավարման գործընթացները, սակայն դրանց բարելավման ուղղությամբ որոշակի միջոցառումներ նախատեսվում են:

Համալսարանը բավականաչափ կարևորում է առողջության և անվտանգության պահպանմանն ուղղված ծառայությունների տրամադրումը, այդ նպատակի համար հատկացնելով զգալի ֆինանսական միջոցներ, թեև առողջության և անվտանգության համար կատարված ծախսերը բացարձակ թվերով են ներկայացված, ինչը դժվարացնում է գնահատել դրանց իրական դերը, ընդհանուր ծախսերում մասնաբաժինը:

Բուհի փոքր չափերը և ռեկտորի չափազանց նվիրվածությունը երաշխավորում են պաշտպանվածության բարձր մակարդակ և հոգատարություն ուսանողների առողջության և ապահովության նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, երիտասարդությունը ռիսկային կատեգորիա է (հակումներ, վարքագծային խախտումներ, սոցիալական և առողջական խոցելիություն), և հարկ է իրականացնել որոշ միջոցառումներ՝ ուսանողներին խելամիտ ձևով իրազեկելու և վտանգավոր քայլերը կանխելու ուղղությամբ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳԷ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 7-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Մանրամասնորեն վերլուծել (մասնավորապես՝ ուսումնական գրականության, դասախոսությունների տեքստերի, ուսումնամեթոդական նյութերի կտրվածքով) ուսումնական ռեսուրսների համապատասխանությունը որակավորումների շրջանակի հետ;
- ակտիվացնել համագործակցությունն այլ հաստատությունների հետ լրացուցիչ ռեսուրսներ ներգրավելու և ուսումնական միջավայրը բարելավելու համար;
- պլանավորել բյուջեի ծախսումների օպտիմալ կառուցվածքի սխեմա և առաջնորդվել դրանով;
- տեխնիկատնտեսագիտական համապատասխան հիմնավորումներով հստակեցնել համալսարանի գործունեության հարակից ուղղությունները, որոնք կապահովեն լրացուցիչ եկամուտներ;
- ուսանողին տալ արտահայտվելու և համապատասխան օղակին դիմելու ավելի լայն հնարավորություն ռեսուրսների հետ կապված կարիքների հարցով; կանոնակարգել համապատասխան շահակիցներին, այդ թվում՝ ուսանողությանը, համապատասխան տեղեկատվության ծանուցման և փաստաթղթերի հետ ծանոթացման գործընթացները;

- բարելավել համալսարանի ուսումնառողներին, դասավանդողներին և աշխատակիցներին անվտանգության կանոններին տեղեկացման համակարգը;
- համապատասխան ծառայություններն ապահովող անձնակազմի անդամների համար սահմանել աշխատանքային նկարագրեր;
- մշակել ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության գնահատման չափանիշներ՝ հիմնված կրթական գործընթացների իրականացման արդյունքների վերլուծության վրա:

VIII. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ Ը

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

8.1. Համալսարանը և դրա տարբեր կառույցներ ներքին շահակիցներին հաշվետու են լինում բուհի Գիտական խորհրդի նիստերի ժամանակ տարբեր ստորաբաժանումների աշխատանքների արդյունքների ներկայացման և քննարկման միջոցով, որոնք պարտադիր կերպով լուսաբանվում են «Նոր Գլաձոր» ամսաթերթի համարներում:

Արտաքին շահակիցներին տեղեկատվության տրամադրումը սահմանափակ է, քանի որ համալսարանում սահմանված չէ հաշվետվողականության հստակ ընթացակարգ: Հաշվետվողականությունը հիմնականում նույնացվում է ՋԼՄ-ներում կամ համապատասխան կայքէջերում համալսարանի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման հետ:

Համալսարանը չի հրապարակում գործունեության ամենամյա հաշվետվություններ, սակայն որոշակի տեղեկատվություն տրամադրում է ՋԼՄ-ների, բուհի կայքէջի, «Նոր Գլաձոր» ամսաթերթի միջոցով՝ ներկայացնելով կոնկրետ ժամանակահատվածում համալսարանի գործունեության արդյունքները: Բացի այդ, Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնի www.studyinarmenia.org և www.amhe.org կայքերում ևս համալսարանի մասին տեղադրվում է որոշ տեղեկատվություն:

Բուհում չի ձևավորված պետությանը և հասարակությանը հաշվետու լինելու անհրաժեշտության պատշաճ ընկալում: Փորձագիտական խմբի գեկույցի նախնական տարբերակին համալսարանի ռեկտորի կողմից տրված պատասխանում /էջ 62-63/ արտահայտվում է այն կարծիքը, որ հաշվետվողականությունը վերաբերում է պետական ուսումնական հաստատություններին, իսկ «մասնավոր բուհերի պարագայում, երբ չկա պետական ֆինանսավորում և Համալսարանի խնդիրները լուծվում և ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում և իրականացվում է բացառապես Համալսարանի ֆինանսական միջոցների հաշվին, նման հաշվետվողականություն, հետևաբար նաև հստակ ընթացակարգ չի ենթադրվում»: Նման մտտեցումը հիմնավորված և ընդունելի չէ:

8.2. Համալսարանն իր գործունեության թափանցիկությունը և հասանելիությունը ապահովելու նպատակով կիրառում է այնպիսի մեխանիզմներ, ինչպիսիք են՝ հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդումները, համալսարանի պաշտոնական կայքէջը՝ gladzor.am, համալսարանի ամսաթերթը՝ «Նոր Գլաձորը», տարբեր սեմինարները, հանդիպումները, որոնց շնորհիվ փորձում է ապահովել իրազեկվածության որոշակի մակարդակ թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին շահակիցների շրջանում:

Համալսարանն ավելի շատ ներկայացնում է իր գործունեությունը հասարակությանը մատուցելու միջոցները և այն ամենը, ինչ նախատեսում է իրականացնել ապագայում, սակայն դեռևս չունի հասարակությանը համալսարանի հաշվետվողականության ապահովման մեխանիզմների արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված պաշտոնապես հաստատված քաղաքականություն, ընթացակարգեր և մեխանիզմներ::

Նախատեսվում է մշակել հաշվետվողականության այնպիսի կարգ, որը հնարավորություն կտա բուհի յուրաքանչյուր ստորաբաժանման գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության համակարգման և հասանելիության ապահովման համար: Մինչ օրս նման հաշվետվություններ հասարակությանը չեն տրամադրվել, ինչն անուղղակիորեն նպաստել է արտաքին շահակիցների արձագանքի, հետադարձ կապի ապահովման ոչ արդյունավետ պրակտիկային:

8.3. Հասարակության հետ կապերի ձևավորումը և ամրապնդումը կարգավորվում է բուհի մի շարք փաստաթղթերի, մասնավորապես բուհի ռազմավարական ծրագրի և Խմբագրության կանոնակարգի դրույթների և առկա պրակտիկայի հիման վրա: Գործառույթն իրականացվում է Ժուռնալիստիկայի ամբիոնի և Խմբագրության աշխատակիցների միջոցով:

Հասարակության հետ կապերի ամրապնդման նպատակով համալսարանը նախատեսում է յուրաքանչյուր տարի որոշակի գումար հատկացնել բուհական կյանքը լուսաբանող տեղեկատվությունը զանգվածային լրատվության միջոցների շնորհիվ հասարակության սեփականությունը դարձնելու համար, սակայն հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի ընթացակարգերը դեռևս մշակման փուլում են:

8.4. Համալսարանի ռազմավարական ծրագրում ամրագրված է լրացուցիչ վճարովի ծառայությունների ներդրման խնդիրը, ինչը կարող է ընձեռել եկամուտների հավաքագրման հավելյալ հնարավորություններ, համալսարանի գործունեության լուսաբանում, վարկանիշի բարձրացում, համագործակցության նոր ոլորտների հնարավորություն պետական, հանրային և բիզնես կառույցների հետ: Այդ խնդրի լուծմանն է ծառայելու նաև ապագայում ստեղծվելիք Ուսումնական կենտրոնը, որը ևս կարող է որոշակի ծառայություններ մատուցել հանրության տարբեր խմբերի ներկայացուցիչներին օտար լեզվի, համակարգչային ծրագրերի ուսուցման, հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի գծով:

Սակայն առայժմ հասարակությանը մատուցվող լրացուցիչ ծառայությունների, ինչպես նաև հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման գործառույթների արդյունավետության գնահատման նպատակով դեռևս մշակված չեն համապատասխան հիմքեր և գործիքներ, հստակեցված չեն հասարակությանը գիտելիքի (արժեքների) փոխանցման կոնկրետ մեխանիզմները: Բացակայում են լրացուցիչ ծառայությունների իրականացման որոշումները, ընթացակարգերը: Որևէ փաստաթղթով ամրագրված չէ նաև Ուսումնական կենտրոնի ստեղծման որոշումը:

ՂԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Համալսարանի և նրա առանձին ստորաբաժանումների գործունեության վերաբերյալ հաշվետվողականության քաղաքականությունը, ընթացակարգերը և մեխանիզմները զգալի բարելավման կարիք ունեն, մասնավորապես՝ ՄԳԾ-ների կատարողականի գծով: Նաև չի հստակեցված, թե կատարված հաշվետվությունների արդյունքներն ինչպես պետք է հաշվի առնվեն համալսարանի գործունեության բարելավման նպատակով: Հետադարձ կապի, բարելավման մեխանիզմները տեսանելի չեն:

Համալսարանում դեռևս չկան հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի հաստատման և ձևավորման արդյունավետ քաղաքականության,

ընթացակարգերի, գործիքների ներդրման հստակ պլաններ, ինչը խիստ մտահոգիչ է՝ հաշվի առնելով նաև դիմորդների ու ուսանողների թվաքանակի նվազման միտումները, եկամուտների աղբյուրների դիվերսիֆիկացիայի բացակայությունը, համալսարանի կախվածությունը արտաքին շահառուների ստացած տեղեկատվությունից և այլն:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 8-ի պահանջներին անբավարար է:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

- Մշակել համապատասխան մեխանիզմներ /հաշվետվողականության սահմանափակ կարգ/, որոնցով համալսարանը կհավաստիանա, որ ներքին և արտաքին շահակիցների առջև հաշվետվողականության համակարգը բավականաչափ արդյունավետ է:
- մշակել պետական և հասարակական կազմակերպությունների հետ երկարաժամկետ, կայուն համագործակցության ծրագրեր, որոնց իրագործումը կնպաստի հասարակության հետ կապերի ամրապնդմանը:
- մշակել պետական և հասարակական կազմակերպությունների հետ երկարաժամկետ, կայուն համագործակցության ծրագրեր, որոնց իրագործումը կնպաստի հասարակության հետ կապերի ամրապնդմանը:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

9.1. Համալսարանը կարևորում է փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայրի ստեղծման խնդիրը, ինչն ամրագրված է նաև 2012-2017թթ. ռազմավարական ծրագրում, և այդ ուղղությամբ առանձին քաղաքականության և ընթացակարգերի մշակման անհրաժեշտությունը:

Համալսարանում կայացած բակալավրիատ-մագիստրատուրա-ասպիրանտուրա եռաստիճան կրթահամակարգը, ինչպես նաև կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգի ներդրումը որոշակի նախադրյալներ են ստեղծել փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող քաղաքականության մշակման և կենսագործման համար: Բուհն արդեն մշակել է արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարության հիմնադրույթներ՝ պլանավորելով մոտ ապագայում մշակել ռազմավարություն:

Համալսարանում դեռևս չկան արտաքին կապերի և միջազգայնացման զարգացման հաստատված և մշտապես կիրառվող ռազմավարություն, քաղաքականություն, ընթացակարգեր և մեխանիզմներ, տարեկան համապատասխան գործողությունների ծրագրեր և հաշվետվություններ:

9.2. Համալսարանը կարևորում է միջազգայնացման և արտաքին կապերի քաղաքականության մշակումը և փորձում այդ ուղղությամբ որոշակի ծրագրեր իրականացնել: Բուհն արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման առանձին ստորաբաժանում չունի. համապատասխան գործառույթներն իրականացվում են

համալսարանի տարբեր ստորաբաժանումների միջոցով՝ Ռեկտորատ, Ուսումնական մաս, ամբիոններ:

Համալսարանի նյութական և ֆինանսական ռեսուրսները դեռևս անբավարար են ուսումնառողների և դասավանդողների միջազգային շարժունության պատշաճ մակարդակ ապահովելու համար: Ուսանողների շարժունությունը սահմանափակված է նաև համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգի առանձնահատկություններով, կրեդիտների կուտակման, փոխանցման և ուսանողների շարժունակության ընթացակարգերի, ինչպես նաև՝ դիպլոմի եվրոմիջուկի բացակայությամբ:

Համալսարանն ակնկալում է առաջիկայում ստեղծել առանձին ստորաբաժանում, որի գործունեությունն ամբողջությամբ միտված կլինի համալսարանի միջազգայնացմանը և արտաքին հարաբերությունների հաստատմանը: Փաստվում է, որ անհրաժեշտ է բարձրացնել դրամաշնորհային տարբեր ծրագրերի մասին դասախոսների իրազեկվածության աստիճանը, ապահովել անհրաժեշտ խորհրդատվություն, ստանձնել դոնոր կազմակերպությունների որոնման գործառույթ, գտնել ֆինանսավորման հավելյալ աղբյուրներ՝ դրանով իսկ հնարավորություններ ստեղծելով հետագա զարգացման և միջազգայնացման համար:

9.3. Արտաքին կապերի ակտիվացման, բուհի ճանաչման և միջազգայնացման նպատակով համալսարանը համագործակցում է որոշ բուհերի, հանրային և մասնավոր տարբեր կառույցների հետ:

Համալսարանը համագործակցության պայմանագիր ունի ՌԴ Բելգորոդի Կոոպերացիայի, Էկոնոմիկայի և իրավունքի ոչ առևտրային բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության մասնաճյուղի՝ Ստավրոպոլի կոոպերացիայի համալսարանի հետ, որի համաձայն՝ կողմերը համագործակցում են գիտափորձնական, գիտամեթոդական և գիտահետազոտական փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող աշխատանքների կատարման ուղղությամբ: Համալսարանը 2012թ. փետրվարին սկիզբ է դրել նաև Ուկրաինայի Բերդյանսկի Մենեջմենթի և բիզնեսի համալսարանի հետ համագործակցությանը:

Բուհի միջազգայնացմանը և ճանաչմանը նպաստում են նաև բուհի աշխատակիցների և դասախոսների արտասահմանյան գործուղումները, նրանց մասնակցությունը տարբեր միջազգային ծրագրերի, գիտաժողովների, սակայն նման միջոցառումների մասնակիցներին բուհի կողմից բավականաչափ նյութական խրախուսում չի հատկացվում:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ համալսարանի արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացների հիմնական խոչընդոտը, կնքված համաձայնագրերի չգործելու զլխավոր պատճառը ֆինանսական միջոցների անբավարարությունն է: Համալսարանում պլանավորվում է մշակել և իրականացնել համագործակցության ծրագրեր տարբեր միջազգային կառույցների հետ, որոնք կնպաստեն, մասնավորապես, Կարիերայի կենտրոնի կայացմանը, ուսանողների փոխանակմանը, պրակտիկայի անցկացմանը, ՄԿԾ-ների միջազգայնացմանը: Առ այսօր համալսարանը որևէ կրթօջախի օրինակով չի կատարել արտաքին կապերի ու միջազգայնացման քաղաքականության և ընթացակարգերի բենչմարքինգ (առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծություն):

9.4. Համալսարանը ձգտում է ապահովել պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանված անհրաժեշտ մակարդակի օտար լեզվի ուսուցում՝ նույնիսկ իրականացնելով պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանված անհրաժեշտ ծավալից էապես ավելի մեծ ծավալով օտար լեզվի (մասնավորապես՝ անգլերենի) ուսուցում: Օտար լեզվի շեշտադրված

ուսուցումը բուհում պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ ի սկզբանե բուհի առաքելությունն ու նպատակն է եղել տրամադրել բարձրագույն կրթություն՝ օտար լեզվի իմացությամբ:

Բուհն ստեղծել է համապատասխան հնարավորություններ ուսանողների օտար լեզվի իմացության պատշաճ մակարդակ ապահովելու համար՝ սահմանելով օտար լեզվի դասավանդման տարբեր մակարդակներ և առանձին մակարդակներում վերջնարդյունքների որոշակի պահանջներ, որոնք թեև ամբողջովին համադրելի չեն օտար լեզուների իմացության Եվրոմիության Ա, Բ, Գ սանդղակի հետ, բայց ունեն որոշակի աղերսներ, որոնք հիմք են տալիս հետագա համաձայնեցման համար:

Բուհը կազմակերպել է օտար լեզվի դասընթացներ նաև դասախոսների և վարչական կազմի համար, որոնք սակայն չեն կրել համակարգված պլանային բնույթ և չեն ունեցել հստակ ժամանակացույց: Այդ ուղղությամբ նախատեսված են համապատասխան միջոցառումներ:

Բուհը պարբերաբար համալրում է գրադարանը օտարալեզու մասնագիտական գրականությամբ:

Համալսարանում օտար լեզվով ՄԿԾ-ներ չեն իրականացվում, չկան օտարերկրյա ուսանողներ:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Համալսարանի համար հրամայական պահանջ է փորձի փոխանակման զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող միջավայրի ստեղծումը, քանի որ կրթական ծառայությունների ու աշխատաշուկայի գլոբալացման արդի միտումների պայմաններում ինքն իր մեջ ներփակված բուհը չի կարող դիմակայել ժամանակակից մարտահրավերներին:

Համալսարանը կարևորում է արտաքին կապերի և միջազգայնացման կանոնակարգված գործընթացների արմատավորումը, սակայն նախատեսված քայլերը հիմնականում ունեն հայեցակարգային բնույթ, ամրագրված չեն կոնկրետ աշխատանքային ծրագրերով և ապահովված չեն համապատասխան ռեսուրսներով: Այս առումով, որոշակի սպասելիքներ կապվում են դրամաշնորհային ծրագրերին մասնակցության ակտիվացման հետ:

Համալսարանը դեռևս չի օգտագործում արտաքին կապերի և միջազգայնացման ապահովման այնպիսի ժամանակակից գործիքներ, ինչպիսիք են՝ ուսանողների փոխանակման և կրեդիտների փոխանցման համաձայնագրերը, կրեդիտների և գնահատականների ճանաչման ընթացակարգերը, համատեղ և կրկնակի դիպլոմներով ծրագրերի իրականացումը, օտար լեզվի իմացության Եվրոսանդղակի ու ներդնումը և այլն:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ բուհն ապահովում է պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանված անհրաժեշտ բավարար մակարդակից բարձր օտար լեզվի ուսուցում, սակայն կիրառվող գործելակերպը, երբ ուսանողն առաջին կուրսի օտար լեզվի ամփոփիչ քննությունից բավարար գնահատական ստանալու պարագայում երկրորդ կուրսից սկսած այլևս չի շարունակում օտար լեզվի ուսումնառությունը, չի խոսում դրա օգտին: Անհասկանալի է մնում այն հարցը, թե այդ դեպքում նա ինչպես է լրացնում իր կրեդիտները, որ առարկայի հաշվին:

Հստակ չեն համալսարանում ուսանողների և դասախոսների՝ օտար լեզվի իմացության մակարդակը որոշելու մեխանիզմները, թեև օտար լեզվի ամփոփում այդ ուղղությամբ որոշակի քայլեր արված են: Օտար լեզվին տիրապետելու մասին եզրակացություններ կատարվում են ըստ առարկայական քննական տեղեկագրերի

գնահատականների, չեն ներկայացված տվյալներ TOEFL-ի կամ օտար լեզվի իմացության այլ հավաստագրեր ստացածների վերաբերյալ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 9-ի պահանջներին անբավարար է:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Արտաքին կապերի և միջազգայնացման ռազմավարության մշակումից բացի կազմել նաև գործողությունների հստակ ծրագիր առաջիկա մի քանի տարիների համար:
- ապահովել դասախոսների և ուսանողների տեղեկացվածությունը տարբեր դրամաշնորհային և կրթաթոշակային ծրագրերի մասին և խրախուսել նրանց մասնակցությունը:
- վերհանել համալսարանի միջազգայնացման և համագործակցության չիրագործված ծրագրերի ձախողումների պատճառները:
- ուսումնական ծրագրերը, ապահովող վերջնարդյունքները, դասավանդման, ուսումնառության, ստուգման և գնահատման մեթոդներն ու մեխանիզմները լիովին համապատասխանեցնել օտար լեզուների իմացության Եվրոմիության սանդղակի հետ: Համակարգված դարձնել աշխատակազմի համար նախատեսվող օտար լեզվի դասընթացները: ստեղծել ուսումնառողների և դասավանդողների օտար լեզուների իմացությունը պարզող արդյունավետ մեխանիզմներ:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

10.1. Համալսարանն իր հնարավորությունների շրջանակում լրջորեն է վերաբերվել որակի ապահովման խնդիրներին, որոնց լուծման համար ֆինանսական և կադրային առկա ռեսուրսների սահմաններում իրականացվել են դրական զարգացումներ ապահովող որոշակի քայլեր: Մակայն, համալսարանում դեռևս չկան մշակված և ընդունված որակի ապահովման քաղաքականություն, ընթացակարգեր, արդյունավետության գնահատման չափանիշներ ու մեխանիզմներ, որոնց բացակայության պարագայում հնարավոր չէ ձևավորել որակի ներքին ապահովման ամբողջական և արդյունավետ համակարգ: Այս ուղղությամբ կարևորագույն քայլեր են Որակի ու Կարիերայի կենտրոնների ստեղծումը, մասնակցությունը փորձնական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացին և որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման համար ստացած դրամաշնորհը: Բուհում որակի ապահովման գործընթացներն առայժմ ոչ համակարգված բնույթ ունեն, մշակված չէ համապատասխան ձեռնարկ-ուղեցույց:

Ըստ ինքնավերլուծության՝ բուհի գործունեության որակի ապացույց են համարվում ՀՀ օրենքով սահմանված հավատարմագրումները, կամ ուսանողների բարձր առաջադիմությունը

հավաստող պետական քննությունների արդյունքները, որոնք ըստ էության ուղղակիորեն չեն վկայում որակի ներքին ապահովման համակարգի և մեխանիզմների առկայության մասին:

10.2. Համալսարանում փորձեր արվում են ռեսուրսների բաշխման քաղաքականության հիմքում դնել որակի ապահովման արտաքին և ներքին մարտահրավերները: Բուիը հնարավորությունների սահմաններում որակյալ կրթություն տրամադրելու նպատակով ստեղծել է կայուն նյութատեխնիկական բազա և պարբերաբար համալրում է այն:

Բուիի ղեկավարությունը փորձել է ապահովել նաև անհրաժեշտ մարդկային ռեսուրսի առկայությունը: Այնուամենայնիվ, բուիը կարիք ունի համալրելու աշխատակիցների քանակը, սակայն ներկա ֆինանսական մուտքերի պայմաններում դեռևս հնարավոր չի համարում:

Համալսարանում դեռևս չկան որակի ապահովման համակարգին ռեսուրսների հատկացումը և դրանց օգտագործման արդյունավետության գնահատումը կարգավորող փաստաթղթեր և պլանային գործընթաց, իսկ որակի ապահովման համակարգին հատկացված ռեսուրսները հիմնականում սահմանափակված են այդ նպատակով ստացված դրամաշնորհի ընձեռած հնարավորությամբ:

10.3. Բուիի ուսանողները, դասախոսները, վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմը որոշակի մեխանիզմներով, օրինակ՝ Գիտական խորհրդի միջոցով, ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում: Միաժամանակ, համալսարանում դեռևս չկան որակի ապահովման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների արդյունավետ ներգրավման ընթացակարգեր և համակարգված գործընթաց:

Համալսարանը գտնում է, որ ներքին շահակիցների ներգրավվածությունը բուիի որակի ապահովման գործընթացներին ապահովում է բարձր արդյունավետություն՝ հիմք ընդունելով այն, որ ըստ իրականացված հարցումների արդյունքների, ուսանողների ու դասախոսների մեծ մասը գտնում է, որ «իրենց կարծիքն ավելի շուտ ազդում է բուիում ընդունվող որոշումների վրա» կամ «իրենց կարծիքը լիովին ազդում է ընդունվող որոշումների վրա»:

Բուիի որակի ապահովման գործընթացներին գործատուներն իրենց ազդեցությունն են ունեցել այս կամ այն հաստատությունում պրակտիկայի արդյունքում ուսանողներին տրվող բնութագրերի միջոցով՝ նրանց գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների մասին կարծիք հայտնելով: Արտաքին շահակիցների ներգրավվածության գործառույթներ են համարվում նաև ավարտական քննությունների հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվությունները, մինչդեռ դրանք ընդամենը ուսումնական գործընթացի պարտադիր տարրեր են: Փաստվում է նաև պարբերաբար իրականացվող ստուգումների և այլ միջոցներով ՀՀ ԿԳՆ-ի ներգրավումը կրթության որակի հավաստման գործընթացին:

10.4. Համալսարանում որակի ապահովման մեխանիզմների ու գործիքների պարբերաբար վերանայման պարտավորությունը կրել է բուիի յուրաքանչյուր ստորաբաժանում՝ հիմնականում ամբիոնը, իր իրավասության շրջանակներում:

Ներկայումս բուիը փորձում է ձևավորել որակի ապահովման կենտրոնացված համակարգ, որի խնդիրն է նաև պարբերաբար վերանայել որակի ապահովման գործող մեխանիզմներն ու գործիքները և բարելավել դրանք: Համալսարանի Որակի ապահովման կենտրոնը բուիում նոր գործող կառույց է և չի կարող ներկայացնել որակի ներքին ապահովման համակարգի վերանայման արդյունավետությունը հավաստող տեղեկատվություն և փաստեր, քանի որ այս գործընթացը բուիում դեռ չի իրականացվել: Վերջինս պլանավորվել է հիմնականում հետևյալ մեխանիզմներով:

- ուսանողների, դասախոսների, վարչական և ուսումնասօժանդակ կազմի, արտաքին շահակիցների շրջանում հարցումների, ինչպես նաև ֆոկուս խմբերի կազմակերպում և անցկացում,
- որակի ապահովման գործընթացների առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության իրականացում / բենչմարքինգ/,
- ՈԱԱԿ-ի և այլ կառույցների հետ համագործակցություն՝ որակի ապահովման համակարգի կայացման ուղղությամբ,
- ՈԱԱԿ-ի և այլ կառույցների՝ որակի ներքին ապահովման վերաբերյալ հրատարակած ձեռնարկների, գրքույկների և այլ նյութերի օգտագործում:

10.5. Ինքնավերլուծության մեջ և փորձագիտական այցի ընթացքում բավարար հիմքեր չեն ներկայացվել որակի ապահովման արտաքին գնահատման գործընթացների վերաբերյալ:

10.6. Համալսարանում որակի ապահովման վերաբերյալ ներքին շահակիցներին տեղեկատվության տրամադրման գործում հիմնական դերակատարում ունեն գիտական խորհուրդը և ամբիոնները, որոնք համալսարանի գործունեության արդյունքների թափանցիկությունն ապահովում են «Նոր Քլաձոր» ամսաթերթի, համալսարանի կայքէջի կամ հայտարարությունների միջոցով: Հրապարակայնացվել են նաև 2012թ. բուհում անցկացված արտաքին աուդիտի արդյունքները:

Բուհի գործելակերպը ցույց է տալիս, որ արտաքին շահակիցներին (մասնավորապես պետական կառույցներին) նմանատիպ տեղեկատվություն տրամադրվել է հիմնականում նրանց պահանջի կամ ստուգումների հետևանքով:

Տեղեկատվության տրամադրման գործընթացը եղել և մնում է թափանցիկ, քանի որ, մասնավորապես, պետական մարմինների պահանջած տեղեկատվությունը ներկայացվում է համապատասխան փաստաթղթերով և տեղում ծանոթացնելով ներկայացված փաստաթղթերի համաձայն իրականացվող գործընթացներին:

Բուհում դեռևս համապատասխան գործընթացներ և գործառույթներ ձևավորված չեն, բացի արտաքին շահակիցների պահանջով համապատասխան տեղեկատվություն տրամադրելուց, նաև բուհի գործունեության թափանցիկության ապահովումը որպես անհրաժեշտ գործելակերպ արմատավորելու ուղղությամբ:

Չնայած բուհում ներկայումս փորձ է արվում ձևավորել որակի մասին տեղեկատվության տրամադրման կենտրոնացված համակարգ, սակայն չի հստակեցված. թե ինչպես է դա իրականացվելու, որպեսզի բարձրանա շահակիցների տեղեկացվածության աստիճանը և ապահովվի ավելի մեծ թափանցիկություն:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ. Բուհը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նպատակով տրամադրում է համապատասխան նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ, չնայած նրան, որ դեռևս չեն մշակված և ընդունված որակի ապահովման ներքին համակարգի ամբողջական նկարագիրը, ընթացակարգերը, ձեռնարկը, արդյունավետության գնահատման չափանիշներն ու մեխանիզմները և այլն, առանց որոնց հնարավոր չէ ապահովել համակարգի արդյունավետությունն ու մատուցվող ծառայությունների համապատասխանությունը համալսարանի առաքելությանն ու շահակիցների կարքիներին:

Առկա է ռիսկի բարձր գործոն, որ Որակի ապահովման կենտրոնի աշխատակիցը կարող է գերձանբաբեռնվել, քանի որ նա պետք է համատեղի գործառույթների լայն շրջանակ՝ տեխնիկական աջակցություն, հետազոտական և կոնցեպտուալ աշխատանք, «քարոզելու»/գաղափարը տարածելու և համոզելու ուղղությամբ քայլեր, աշխատակիցների, դասավանդողների, ամբիոնների և ռեկտորի հետ համագործակցություն և այլն:

Որակի ապահովման կենտրոնի առաջիկա անելիքները պետք է ուղղվեն վերոգրյալ գործընթացների համակարգմանը, համապատասխան կանոնակարգող փաստաթղթերի ստեղծմանը և մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների ապահովման նոր քաղաքականության մշակմանը:

Ներկայումս բուհի համար գերիսնդիր է Եվրոպական չափանիշներին ու ուղենիշներին համապատասխան բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակի ապահովման մշակույթի ձևավորումը, դրա շարունակական զարգացման ապահովման նպատակով անհրաժեշտ նախադրյալների ու նախապայմանների ստեղծումը: Բուհը դեռևս չի իրականացրել որակի ապահովման գործընթացների, քաղաքականության և ընթացակարգերի բենչմարքինգ, թեև կարևորում է որակի ապահովման գործընթացների առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության իրականացումը, հատկապես արտասահմանյան երկրների օրինակով:

Համալսարանում ըստ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների տարեկան ինքնավերլուծությունների և հաշվետվությունների կազմման պարբերական գործընթացներ դեռ չեն սկսվել: Տվյալ չափորոշիչի պահանջները հնարավոր չէ գնահատել միայն բուհի Որակի ապահովման կենտրոնի կանոնադրության և գործողությունների ծրագրի միջոցով: Չափորոշիչի պահանջների շրջանակում բուհի գործողությունները պլանավորման փուլում են, հստակ տեսանելի չեն դրանց իրագործման մեխանիզմները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ. ԵԳՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 10-ի պահանջներին մասամբ է բավարար:

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.

- Մշակել որակի ապահովման ներքին համակարգի մեթոդական ձեռնարկ՝ համապատասխան ընթացակարգերով;
- Գիտխորհրդին կից ստեղծել որակի գծով հանձնաժողով, որը պետք է լսի ու գիտխորհուրդ ներկայացնի որակի ներքին համակարգի հետ կապված բոլոր հարցերը;
- մշակել և հաստատել որակի ներքին համակարգի կառուցվածքը և հստակորեն տարանջատել առանձին միավորների դերը, գործառույթները, պարտականությունները և իրավասությունները:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

Հարություն Մարգարյան: 1977թ. ստացել է դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում տնտեսագիտության ոլորտում: 1984թ. պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն և ստացել տնտեսագիտության թեկնածուի գիտական աստիճան: 1986թ. արժանացել է դոցենտի, իսկ 2008թ.՝ պրոֆեսորի գիտական կոչման: 2011թ. պաշտպանել է դոկտորական ատենախոսություն «Տնտեսական զարգացման հումանիզացումը. պատմական միտումը և ժամանակակից խնդիրները» թեմայով և ստացել տնտեսագիտության դոկտորի գիտական աստիճան: Գիտական հետազոտությունների ոլորտը ներառում է ՀՀ-ում մարդկային զարգացման, միգրացիայի, մարդկային կապիտալի վերարտադրության, աղքատամետ քաղաքականության, գենդերային հաշվեկշռվածության սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրները: Աշխատանքային գործունեությունը հիմնականում իրականացրել է ԵՊՀ-ում՝ զբաղեցնելով ասիստենտի, դոցենտի, պրոֆեսորի, տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկանի տեղակալի պաշտոններ, ներկայումս ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ընդհանուր տնտեսագիտության ամբիոնի վարիչն է: Ընդգրկվել է միջազգային կազմակերպությունների (UNDP, TACIS, GIZ) կողմից իրականացվող հետազոտական ծրագրերում որպես փորձագետ: Հրատարակել է ավելի քան ութ տասնյակ գիտական և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ՝ մենագրություններ, հոդվածներ, դասագրքեր, ձեռնարկներ: Շահել է երկու անհատական և երեք թիմային հետազոտական դրամաշնորհ, մասնակցել հանրապետական և միջազգային մի շարք գիտաժողովների:

Fabrice Henard. Holds a master in urban planning from *Sciences-Po* (international university of social sciences, Paris, 1993). Hénard has been working for almost 15 years in the fields of evaluation of public policies and of quality in higher education.

Within the OECD's Programme on the Institutional Management in Higher Education (IMHE), Fabrice leads the project on quality teaching in higher education since 2007. He is also responsible for the Managing Internationalisation initiative which explores the effects of globalisation and the interplay between institutional and governmental policies. He is furthermore part of the Assessment of Higher Education Learning Outcomes (AHELO) feasibility study team.

In 2003, Fabrice joined the French *Agency for Evaluation of Research and Higher Education*, conducting institution-wide audits and European reviews. In collaboration with European Quality Assurance teams, he developed the evaluation methodology of European joint-Master programmes, explored the convergence of Quality Assurance mechanisms across Bologna Process countries and the epistemology of Quality Assurance, under the auspices of the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

From 1999 to 2003, Fabrice was a senior consultant at the *Centre for European Evaluation Expertise*, where he carried out evaluations of social and educational policies for public authorities and contributed to several evaluation guidelines for the European Commission and the EuropeAid agency.

From 1993 to 1998, Fabrice was Secretary General of an *inter-city organisation* in France. He was in charge of economic and rural development, as well as life-long learning programmes.

Fabrice lectures in policy design and evaluation at the Master of European Affairs, Science Po-Paris. He has been contributing to several international projects on quality and accreditation, and has been discussant and keynoter in international conferences.

Գուրգեն Հովհաննիսյան: 1979-83թթ. սովորել և գերազանցությամբ ավարտել է Երևանի Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտը (հիմա՝ համալսարանը)

աշխարհագրության մասնագիտությամբ, աշխարհագրության ուսուցչի որակավորմամբ: 2006թ. պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն, ստացել է աշխ. Գիտ. Թեկնածուի գիտական աստիճան, դոցենտ է 2007թ-ից: Ատենախոսության թեման է «Դպրոցական աշխարհագրության բովանդակության կատարելագործման հիմնախնդիրները ՀՀ-ում»: Հրատարակված հոդվածները գլխավորապես վերաբերում են դպրոցական աշխարհագրությանը, մեթոդիկային: Հեղինակ է բուհական, դպրոցական դասագրքերի, մեթոդական ձեռնարկների:

1995թ. դասավանդում է ԵՊՀ աշխարհագրության ֆակուլտետի սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության ամբիոններում, որի դոցենտ է նաև ներկայումս:

2000-2006թթ. եղել է ԵՊՀ աշխարհագրության ֆակուլտետի դեկանի տեղակալը: 2008-2010թթ. եղել է աշխարհագրության (005) մասնագիտական խորհրդի գիտքարտուղարը 2006թ. մինչև այժմ ԵՊՀ ուսումնամեթոդական վարչության բակալավրիատի բաժնի վարիչն է: 2009թ. 30.11-12.12 մասնակցել է «Բարձրագույն կրթության եվրոպական չափանյութային խթանումը» ձմեռային դպրոցին: 2010թ. հոկտեմբերի 7-28-ին «Աշխատուժի զարգացմանն ուղղված համագործակցություն համալսարանների միջև և համալսարանների հետ» ծրագրով վերապատրաստում է անցել ԱՄՆ-ում:

Մամվել Մխիթարյան: 1973թ. ստացել է ռադիոինժեների դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում: 1984թ. ստացել է տեխնիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 1973-1993թթ. զբաղվել է հետազոտական և փորձակոնստրուկտորական գործունեությամբ գիտական սարքաշինության տարբեր ոլորտներում՝ մի շարք սարքերի, գյուտերի ու հոդվածների հեղինակ է, եղել է հետազոտական և փորձակոնստրուկտորական բաժինների ղեկավար, փորձակոնստրուկտորական հետազոտական ինստիտուտի տնօրեն, գլխավոր ինժեներ և գիտության գծով փոխտնօրեն: 1978թ.-ից մինչև այժմ համատեղման կարգով դասավանդում է ՀՀ տարբեր բուհերում: 1998թ-ից մինչև այժմ աշխատում է ԱՄՆ ՄՁԳ կողմից ՀՀ-ում իրականացվող ֆինանսական շուկայի զարգացման միջազգային տարբեր ծրագրերում, այդ թվում նաև որպես ֆինանսական ենթակառուցյունների և մասնագիտական կրթության բարեփոխումների կոմպոնենտների ղեկավար և համակարգող: 2004-2012թթ. համատեղման կարգով աշխատել է Հայ Ռուսական /Մլավոնական/ համալսարանում որպես կրթական ծրագրերի և կապերի զարգացման վարչության պետ: Հետերկրաչափային գիտական հետազոտությունների շրջանակը ընդգրկում է անցումային տնտեսություններում ֆինանսական շուկաների և ՓՄՁ-ների զարգացման, ինչպես նաև բարձրագույն կրթության բարեփոխումների հիմնախնդիրները: Մասնակցել է տարբեր դոկտրինների կողմից ֆինանսավորվող և հաջողությամբ ավարտված մի շարք զարգացման միջազգային ծրագրերի իրականացմանը որպես մասնագետ, ինչպես նաև խմբի կամ ծրագրի ղեկավար: Մասնակցել է կրթական բարեփոխումների, բարձրագույն կրթության եռաստիճան և կրեդիտային համակարգերի ներդրման, ռազմավարական պլանավորման, որակի ապահովման, շարժունության, հետբուհական, շարունակական կրթության հիմնախնդիրներին նվիրված բազմաթիվ գիտաժողովների, սեմինարների, վերապատրաստման դասընթացների և փորձի փոխանակման միջոցառումների ԱՄՆ-ում, Լեհաստանում, Էստոնիայում, Իսպանիայում, ՌԴ-ում, Վրաստանում և Հայաստանում:

Արփինե Մկրտչյան: Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանի «Հանրային Կառավարում» մագիստրոսական ծրագրի «Կրթության կառավարում» մասնագիտացման երկրորդ կուրսի ուսանողուհի: Ընդունվել է 2011թ. և սույն թվականին մագիստրոսական ատենախոսության շրջանակներում պատրաստում է «Ինստիտուցիոնալ Հավատարմագրման Մահմանված Ձևաչափի և Որակի Առկա Մշակույթի Համադրական Քննությունը (ԵրՊՀՀ Ինքնավերլուծական Ջեկույցի Պատրաստման Օրինակով)» աշխատանքը: 2007-2011թթ. սովորել է ԵրՊՀՀ-ի անգլերեն-հունարեն

լեզվաբանության բաժնում և ստացել բակալավրի կոչում: 2006-2007թթ. ուսանել է ԱՄՆ-ում՝ Վաշինգտոն նահանգի Տակոմա քաղաքի Ա. Լինկոլնի անվան ավագ դպրոցում:
2012թ. նոյեմբեր ամսից ընդգրկվել է ԵրՊԼՀ ինքնավերլուծական զեկույցի պատրաստման աշխատանքներում: Պարբերաբար մասնակցում է ՈԱԱԿ-ի կողմից կազմակերպվող աշխատաժողովներին և սեմինար-քննարկումներին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

Փորձական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով փորձագիտական գնահատում իրականացնող խմբի այցի

Երևանի «Գլաձոր» համալսարան

3.12.2012թ. – 7.12.2012 թ.

3.12.2012թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փորձագիտական խմբի հանդիպում	9:00	13:00	240 րոպե
2	Ընդմիջում	13:00	13:30	30 րոպե
3	Հանդիպում ռեկտորի հետ	14:00	14:30	30 րոպե
4	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	15:00	16:30	90 րոպե
5	Ռեսուրսների դիտարկում	16:45	18:00	75 րոպե
	Լսարանային ֆոնդ			
	Լաբորատորիաներ և մասնագիտական կաբինետներ			
	Գրադարան			
	Մարզադահլիճ			

4.12.2012թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Հանդիպում պրոռեկտորների, ուսումնական մասի պետի, կարիերայի կենտրոնի ղեկավարի հետ	9:30	11:00	90 րոպե
2	Հանդիպում ուսանողների հետ Ֆոկուս խմբային քննարկումներ 10-12 ուսանող	11:30	13:00	90 րոպե
3	Ընդմիջում (փորձաքննության խմբի քննարկումներ)	13:30	14:30	60 րոպե
4	Հանդիպում դասախոսների հետ Ֆոկուս խմբային քննարկումներ 10-15 դասախոս	14:45	16:15	90 րոպե
5	Ռեսուրսների դիտարկում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	16:30	18:00	90 րոպե

5.12.2012թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Հանդիպում ամբիոնի վարիչների հետ	9:30	11:00	90 րոպե
2	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	11:30	13:00	90 րոպե
3	Ընդմիջում (փորձաքննության խմբի քննարկումներ)	13:15	14:15	60 րոպե
4	Հանդիպում ՈւՆ և ՈւԳԸ ներկայացուցիչների հետ	14:30	16:00	90 րոպե
5	Ռեսուրսների դիտարկում և փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	16:15	18:00	105 րոպե

6.12.2012թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Հանդիպում որակի ապահովման կենտրոնի աշխատակազմի հետ	9:30	11:00	90 րոպե
2	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	11:15	13:00	105 րոպե
3	Ընդմիջում (փորձաքննության խմբի քննարկումներ)	13:00	14:00	60 րոպե
4	Անհատական հանդիպումներ	14:15	14:45	30 րոպե
5	Հանդիպում փորձագետների կողմից ընտրված այլ կազմի հետ	15:00	16:30	90 րոպե
6	Փորձաքննության խմբի քննարկումներ	16:30	18:00	90 րոպե

7.12.2012թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն	9:30	11:00	90 րոպե
2	Հանդիպում ռեկտորի հետ	11:30	12:00	30 րոպե

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի տնօրեն Ռ. Թովչյան

Երևանի «Գլաձոր» համալսարանի

ռեկտոր Ժ. Ջհանգիրյան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ

1. Ռեզմավարական ծրագրի իրականացման գործողությունների ծրագիր
2. Մասնագիտությունների ուսումնական պլաններ
3. Առարկայական ծրագրեր
4. Որակի ապահովման կենտրոնի գործողությունների ծրագիր
5. Ամբիոնների հետազոտությունների ռազմավարություն
6. Ուսանողի ուղեցույց
7. Ուսումնական պրակտիկաների պայմանագրեր
8. Քննական հանձնաժողովների նախագահների հաշվետվություններ
9. Գիտական խորհրդին ներկայացված զեկույցներ
10. Հաստատությունում իրականացված ֆինանսական աուդիտների արդյունքներ
11. Գիտխորհրդի աշխատանքային պլան
12. Գործողությունների երկարաժամկետ ծրագիր
13. Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույց
14. Համագործակցության, այդ թվում պրակտիկայի անցկացման պայմանագրեր
15. Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի նկարագրեր
16. Համալսարանի Միջազգային հարաբերությունների ամբիոնի կատարած «Միջազգային հարաբերություններ» մասնագիտության կրթական ծրագրերի առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության արդյունքներ
17. Պրակտիկայի ծրագրեր
18. Խորհրդատվական պարապմունքների ժամանակացույց
19. Ամբիոնների նիստերի արձանագրություններ
20. Տարբեր հաշվետվություններ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՅՑԵՐԸ

1. Լսարաններ, լինգաֆոնային կաբինետներ
2. Գրադարան (այդ թվում էլեկտրոնային), ընթերցասրահներ
3. Կարիերայի կենտրոն
4. Որակի ապահովման կենտրոն
5. Ուսումնական մաս
6. Միջազգային հարաբերությունների ամբիոն
7. Օտար լեզուների ամբիոն
8. Փիլիսոփայության և քաղաքագիտության ամբիոն
9. Ընդհանուր տնտեսագիտության ամբիոն
10. Դատական նիստերի դահլիճ
11. Մարզադահլիճ
12. Բուժ. Կետ
13. «Նոր Գլաձոր» թերթի խմբագրություն